

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vredn. v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za štiri leta 1 K. Naročnina za Novčijo 6 K, za druge kvenavstrijke države 8 K. Kdor hoče sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Odje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Korovna cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Korovna cesta št. 5, sprejemno: naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 18 vin, ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Male razprave“ stane beseda 5 vin. Partije in zabave vsaka pettivrsta 24 vin, izjave in Poslano 26 vin. — Inserati se sprejemajo do tova opozice. — Naročniki reklamacije se pošiljajo preko.

Pol leta italijanske vojske.

Grška na razpotju.

Dne 23. nov. 1915.

Srbi se morajo tudi pri Bitolju pred Bolgari umikati. Ako se jim ne posreči, da si zavarujejo prosto pot proti izhodu v Albanijo, potem bodo prisiljeni, stopiti na grško ozemlje. Ker pa je Grčija nepristranska, je po mednarodnem pravu zavezana, da razoroži srbske vojake in jih ima do konca vojske zaprte.

Ista nevarnost, kakor Srbom pri Bitolju, preti tudi Francozom in Angležem, ki so se izkrcali v Solunu in se sedaj ob srbsko-grški meji bojujejo proti Bolgarom. Grčija jim je sicer dovolila, da gredo oboroženi po rjeni zemlji na srbsko bojišče, toda da bi se sedaj bojujoč umikali na grška tla in tako zanesli bojno divjanje tudi na Grško, tega grška vlada ne dovoli.

Grška vlada je že pretekli teden izjavila, da bo razorožila vsakega, ki bo vojskujoč se stopil z orožjem na njeno ozemlje. To je Angleže in Francoze hudo poparilo. Naenkrat kakor kofra je izginil iz Londona angleški vojni minister Kitchener. Takrat še nihče ni vedel, kam je šel in zakaj je šel. Sedaj pa vemo vse. Dne 21. t. m. se je naenkrat prikazal v glavnem mestu Grčije, v Atenah. Kralj Konstantin ga je sprejel v avdijenci. Ko je minila avdijenca, je lord Kitchener zopet izginil iz Aten. Toda še isti dan sta Francija in Anglija dali razglasiti, da bosta blokirali Grčijo, to se pravi s svojimi ladjami zastavili pot grškim ladjam ter na ta način preprečili vsak dovoz in izvoz iz grških pristanišč.

Francija in Anglija hočeta očitno prisiliti Grško, da se smejo francoske, angleške in srbske čete prosto umikati na grško ozemlje ter se tudi tam bojevati, ne da bi jih Grška razorožila. Grška še sedaj na to ni pristala, vsled tega je bila od četverosporzuma razglašena blokada. Tak je položaj danes.

Kako se bo stvar razvijala nadalje? Priznati si moramo, da je Grška v velikanskih škripcih. Grčija nima živil doma, ampak jih mora uvažati.

Sama izvažata rozine, vino, [olje,] tobak. O tretih strani je obdana od morja. Njena trgovina je morskotrgovina. Za to je ze po blokadi hudo prizadeta. Gotovo pa ji četverosporzum se tudi preti, da bo ji vzel najvažnejše otoke in da bo s svojim ogromnim brodomjem bombardiral grška mesta ali obali. Ali bo torej Grčija privolila v četverosporzumove zahteve?

Ako to dovoli, potem ima že morda prihodnje dni vojsko na svojih lastnih tleh. Bolgari, ojačeni s turskimi četami, se potem ne bodo več ozirali na Grško, ampak tirali Francoze. Angleže in Srbe pred seboj na grško ozemlje. Nič bi ne bilo Bolgarom ljubše, nego da smejo v Solun. Bolgari so na srbskem bojišču opravili svojo nalogo in s Turki skupaj si upajo vzdržati vojsko proti četverosporzumu in Grčiji. Ako pa Grčija ne stopi na stran četverosporzuma, bodo Bolgari utaknili svoj meč v nožnico ter z Grčijo gojili prijateljske razmere.

Grška je v hudih škripcih, Grška je na razpotju. Danes ali jutri se mora nagniti na eno ali drugo stran. Stojimo torej pred novimi, velikimi dogodki. O najnovejšim dogodku poročamo na drugem mestu.

Razmere na Grškem.

Preko Carigrada poročajo: Solunski grški krogi zatrjujejo, da bo Kitchenerjev prihod povzročil preobrat v grški politiki. Makedonsko grški krogi še so vedno Venizelosu ob strani. V novi Grški poslujajoč orožništvo, ki se toji večinoma iz Krečanov, je slepo orožje Venizelosovo ter javno agitira za njegovo politiko. Angleži, ki se čutijo v Solunu že popolnoma domače, izjavljajo povsodi, da bo morala tudi Grška potegniti svoj meč, sicer da bo treba proti njej nastopiti s silo. Namigava se, da je kraljeva rodbina v nevarnosti. V Atenah se vršijo resne varnostne priprave. Vsak hip je pričakovati, da bo tudi nad starimi grškimi okraji proglašeno obsedno stanje. Sicer je za to potrebno odobrenje zborovce, toda vlaja mož mora biti za vlado meročajna. V Solunu rekvirirajo Angleži in Francozi ne oziraje se na grške oblasti. Ker razsipajo denar, je prebivalstvo z njimi zadovoljno.

Kralj o razoroženju.

Tudi francoski minister Denis Cochin je prišel v Atene in se s kraljem pogaja zaradi razoroženja.

roženja čet. Kralj Konstantin zatrjuje, da sicer hoče postopati z največjo prizanesljivostjo, da pa je vsled grške nepristranosti primoran, razorožiti umikajoče se srbske in četverosporzumove čete, ako bi se dalj časa hotele muditi na grških tleh. Pač pa bo preudarjal, ali bi se ne moglo dovoliti srbskim četam prehod (v Albanijo) kakor se je dovolil četverosporzumovim četam prehod iz Soluna v Srbijo.

Ali morajo Srbi na grška tla?

Ako se Srbom pri Bitolju (Monastirju) ne posreči, da si obdržijo cesto, ki vodi iz Bitolja proti zahodu v Albanijo, potem bodo prisiljeni, da stopijo na grška tla. Sicer morajo tudi po oni cesti, ki vodi iz Bitolja zahodno v Albanijo, nekaj časa po grški zemlji, približno kakih 10 km, toda Grčija bi menda, kakor je kralj v pogovoru s francoskim ministrom Cochinom namignil, zatisnila obe očesi in pripustila prehod, ne da bi Srbe razorožila. Mogoče, da se ravno glede te ceste najde izhod iz blokada.

Četverosporzum grozi.

Italijanski list »Stampa« zna povedati, da je francoski minister Denis Cochin odločno zahteval od Grške, da ne sme razorožiti nobenih četverosporzumovih čet. Ako bi Grčija ne ustregla tej želji, bi četverosporzum zasedel grške otoke.

Kako se izvaja blokada?

Angleški list »Times« poroča iz Aten: Četverosporzumove ladje preiskujejo vse grške parnike v Egejskem in Sredozemskem morju.

Nizozemski listi poročajo: Angleške križarke so pri Gibraltarju ustavile pet grških ladij in da so štiri grške ladje odvedli na Malto.

LISTER.

Berači.

Spisal Václav Kosmak.

Neko nedeljo sem prišel v romarski kraj Zarošice. Ravno je prihajala velika procesija. Spredej so vihrala bandera, za njimi je bila mladina, potem godci, duhovniki in drugo ljudstvo. Godba je igrala in iz tisočerih ust se je razlegala glasna hlava Mariji Devici. Stopil sem k mostu, vzel klobuk z glave, pa gledal trumo romarjev. Bili so zaprašeni in potni. Zenske so nesle pletene koše na hrbtu. Za mostom je sedelo sredi poti, ki je držala v cerkev, nekaj beračev. Da bi jih ne pohodili, so se morali romarji razdeliti na dve strani.

Takoj pri mostu je sedela nekaj čez trideset let stara žena in je kazala razgajeno bolno nogo. Poleg sebe je imela dve bergli. Stezala je roke pa kričala: »O duša krščanska, spomni se ubogega Lazarja. Vsak vinar svete miloščine ti povrne naš Gospod Jezus Kristus (pri teh besedah je sklenila glavo), romar moj mili. Obvaruj vas Bog, dobri krščanski ljudje, in daj vam ljubo zdravje.«

Marsikatera ženica ji je dala krajcar.

»Oj, povrni ti Bog, zlata, radodarna roka. Bog vas sprimi v tem svetem romarskem kraju!«

Nekoliko naprej je vpil ogorel mlad človek. Stezal je z molek in ovite roke, oči pa je imel zaprte: »Usmilite se,

dobra srca, mene ubogega, slepega berača, zakaj slepota je največja nesreča na svetu. Jaz nesrečni, slepi revež ne vidim solnca božjega — o moj Bog! — in večna tema je okoli mene. Povrni vam Bog stotisočkrat in obvaruj slepote vas in vaše otroke! O, pobožni romar, mamica dobra, usmilite se mene, slepega revčka. Jezus Nazarenski, usmili se me!«

Še nekoliko naprej je sedel majhen, upaden mož, ki se je držal pol na jok, pol na smeh in je mrdal kakor bi hotel govoriti. Levo roko je stezal po miloščini, z desno je pa pozvanjal z zvončkom.

»Poglej, ubogega mutca!« so si šepetale romarice, pa mu dajale miloščine.

Izpevode je šel v cerkev, zvonovi so utihali, a v hramu božjem so zabučale orgle. Krenil sem v gostilnico, shranil tam daljnogled, pa odšel v cerkev. Stopivši iz gostilnice, sem videl, da berači že sede tik ceste v senci pod drevesom. Mestecu je bilo kakor izumrlo, nikjer žive duše; vse je bilo v cerkvi, razen onih beračev in kramarjev poleg pokopališča.

Stopil sem tiho okoli hiše, da bi me berači ne zapazili. Ženska je štela drobiž, a slepeca je privlekel izza raztrganega jopiča steklenico žganja, krepko nagnil, pa ponudil še ženi: »Na, pij! Si kaj dosti nabrala?«

Hroma žena je segla po steklenici, pila in pristavila: »Ni, da bi človek govoril! Trideset krajcarjev. Človek kriči in kriči, da se mu skoraj razklesajo čeljusti, pa za prazen nič. Čemu se neki potikajo po božjih potih, ko pa nočejo nič darovati? Še najboljšo je tamle ozemju (namignila

je z glavo proti mutcu), ne črhne niti besedice, pa največ nabere.«

Slepec se je obrnil k mutcu: »I, saj res, nas eden vpije in vpije, da ohripi; vi pa si polnite možnjo brez vsake težave. Dajte nam vsaj nekaj od tega, kar ste nabrali, sicer vas izdam!«

Mutec se pa jezno namrdne: »Le me, a tudi jaz imam jezik, da povem, kdo ste vi, sleparji sleparski. Fej te bodi!«

»Kaj praviš, da smo sleparji?« razkačeno zavpije ženščice. V tem se slepec slučajno ozre in zapazi mene (imel je brez dvoma nekakšen »svit«). Zgane se, stegne hitro roke in začne javkati: »Usmilite se mene, ubogega, slepega berača, dobri krščanski ljudje!«

Hroma tudi pomoli roke, pa začne: »O duša krščanska!«

Mutec pa jame zvoniti, migaje z ustnicami, jaz pa grem meničič, tebi nič v hišo Gospodovo.

Po službi božji se vsujejo romarji iz cerkve in se razidejo po mestecu, nekaj v gostilnice, da se pokrepčajo, drugi pa med kramarje ob mostu.

Berači pa še bolj kriče. Videl sem mlade deklice, ki so jih gledale z neko grozo, starke pa so sklepale roke in jih pomilovale: »To so vam revčki nesrečni!«

Pri nas v Martinkovem je živela revna in zapuščenastarka, nazivali smo jo Rezo. Še danes jo vidim, kakor bi stala prd menoj. Bila je vela, suha, bolelna in je videla komaj dva koraka pred seboj. Nosila je dolga krila (pr

Avstrijsko-italijansko bojišče.

Včeraj dne 24. novembra je minolo pol leta, kar imamo z Italijani vojsko. Najhujše bojišče, a tudi najslavnejše bojišče! Milijonska italijanska armada bruha neprenehoma ogenj v naše maloštevilne, a kot jeklo trde čete, toda naprej ne more! Posebno zadnji čas so italijanski napadi izrečno hudi. Dne 1. decembra se odpravi italijanski parlament in general Kadorna bi rad pokazal kake uspehe gospodom poslancem. Pol leta že preliva kri, izrablja narodno italijansko gospodarstvo, prinaša bedo, glad in pomanjkanje v deželo, a uspehov še nima pokazati nobenih. Za to sedaj pred 1. dec. tako divjanje na italijanski strani. Bog čuvaj naše junaške branitelje še nadalje!

Posebno veliko trpi zadnji čas Gorica in sosedni kraji. Kadorna nima slabega okusa in hoče državnemu zboru pokloniti Gorico. Toda smola, naši Gorice nočejo dati. In dosedaj še je vedno bilo tako, česar Borojevič s svojimi vojaki ni hotel dati, tega tudi Italijani niso dobili.

Italijani zažigajo Gorico.

Najprej so Italijani več dni strašno obstreljevali Gorico, dne 18. nov. ob 5. uri zjutraj pa je začela italijanska artilerija bombardirati Gorico tudi z vžigalnimi granatami. Mesto še je spalo. Prebivalstvo je v prvem trenotku bežalo iz hiš, potem pa iskalo zavetja v kletih. Kmalu so se vneli razni deli mesta. Bombardiranje je trajalo ves dan do noči. Po glavnih ulicah so ležali v hipu drobci razbitih šip, kamenja, ometa in opeke. Ogromne jame so nastale na trdem granitnem tlaku in raz hiš so visele polknice, zlebovi in hišna oprava. Pogled na to razdejanje je bil grozen in strašni vtis so povečale še črne plasti dima ki so krožile nad celim mestom.

Begunci, ki so prišli iz Gorice, opisujejo strašne trenotke, ki so jih ta dan doživeli v mestu.

Kot da bi bil sodni dan. Ljudje so čepeli v skruti v kletih, da si rešijo vsaj ubogo življenje. Italijani so streljali z granatami iz topov, sovražni metanci pa so metali na Gorico bombe. Med drugimi so začela goreti goriška realka, Trgovski dom, malo semenišče, Verletova hiša, Fajtova hiša, De-franceschijeva hiša, Parkhotel, mestno kopalnišče. Težke granate so padle na glavarstvo, dalje na policijo, hotel »Post«. Porušene so hiše okoli Travnika, Rastela, Gosposke ulice, uice Vetturini, Semeniske ulice. Popolnoma razrušeni in požgani so deli okoli južnega koločvara in deli okoli ulice Luigia. Laški letalec je vrigel bombo na krasno stavbo — biser Gorice — škofove zavode, iz katerih se je okrog 1. ure popoldne dvigal dim.

Drugi dan dne 19. nov. so Italijani zopet že ob 5. uri zjutraj začeli obstreljevati Gorico, a so kmalu prenehali. Le ena hiša, Žgavčeva na Placuti tik župnišča, se je vnela in zgorela. Proti osmi uri pa je obstreljevanje končalo. Nad mestom se so vedno ležale debele plasti dima, črne in umazane. Gorica je razdejana, razrušena in požgana. Groza se plazi po njenih ulicah.

Goriško dijaško semenišče v razvalinah.

Težke vžigalne granate so dne 18. novembra s hreščanjem, ki je pretresal kosti in mozeg, udarja-

nes smo rekli, da se nosi po gosposko), toda ta krila so bila že zbledela, oguljela. Stanovala je v majhni, temačni izbi v občinski hiši. Ali še to sobico je morala deliti s starim baramom, ki je večkrat prihajal domov pijan in ni imel nobenih ozirov do nje. Kmetiškega dela ni ne znala, ne zmogla; beračiti jo je bilo pa sram. Pietla je ljudem nogavice (šivati ni več videla). Živila se je s tem, kar so ji ljudje dali za to. Iz ubožnega zaklada je dobivala kakšen groš in za to si je kupovala kavo. Toda kakšna je bila tista kava! Pa sem vendar čisto slišal od žeda, ki so hodile k nam: „Kaj boš, Reza je slakosceda! Samo kavo bi pila, a da bi človeka za kaj prosila — in kdo bi ji rad ne dal: Bog ne daj — rada bi voljala za gospo!“

Jaz vsega tega tedaj še nisem umel, pa vendar se je to meni vedno zdelo grdo. Maja mati so se za Rezo vselej potegnili.

Bilo je nekoč jeseni. Na našem vrtu je bilo že skoraj vse drevje golo, le na hruški so še rumeneli listi. Prišel sem iz cerkve domov. Mati so me poklicali v kuhinjo in mi tam vtekli v žep dva zavitka s kavo in sladkorjem, v ruti pa zavito potico (gotovo so si jo bili sami pritrkali od ust), pa so mi zašepetali: „Na pa nesi brž Rezi. Reci, da ji jo pošiljam za praznike — pa ne povej nikomur nič, da veš!“

„Že vem!“ In kot bi trenil, sem bil tam. Kar zdiral sem k Rezi. Sedela je pri majhnem oknu, pa nogavico je pletla. V sobici je bilo temnače, varlo in vlažno.

le pod grad v smeri cerkve sv. Antona novega. In kmalu so se vzdigali črni oblaki dima iz starega semenišča, ki je bilo kmalu v plamenih. Visoko je švigal ogenj iz stare, častitljive stavbe, v kateri je preživel naš pesnik Simon Gregorčič svoja leta na gimnaziji in iz katere je došlo toliko goriške inteligence, duhovske in posvetne. Okoli poldne je pogorela vsa notranjščina, le tupatam je v pritišču sikal iz pogriska mal plamen. Ostalo je le zidovje, črno in zamazano.

Goriški Trgovski Dom — v plamenih.

Krasnega slovenskega doma ob Ljudskem vrtu ni več. Zjutraj, dne 18. novembra se je vnela gledališka dvorana in po velikem trudu se je posrečilo mestnim ognjegascem, da so omejili požar. A popoldne je iznova izbruhnil in se razširil v prvo in drugo nadstropje in že proti večeru je bil ves Trgovski Dom v plamenih, ki so švigali iz vseh okenj in balkonov. Med prasketanjem in šviganjem ognjenih zubljcev so se rušila nadstropja in vsak napor ognjegascem, ki so zopet prihitali, se je zdelo, da je zaman. A ko so Lahi zapazili ognjegase, so jih pričeli obstreljevati s šrapneli, ki pa niso povzročili nobene škode. Pogled v noči na gorečo stavbo je bil strašen. Plamen je visoko švigal proti nebu in razsvetljeval vso okolico. In krasna stavba, ponos goriških Slovencev, je pogorela do tal.

Kako je sedaj v Goriči?

One lepe solnčne Gorice ni več in vsaka misel nanjo, ki leži razdejana in porušena, te zaboli. Ulice so prazne, le tupatam bega samotni človek in kmalu izgine. Vse ulice so razrite, prazne, vse življenje, glasno in smejoče je izumrlo na njih in na obrazu vsakega človeka leži groza, ko švigajo nad mesto ogromni ptiči smrti.

Cudovito mirno je ostalo prebivalstvo. Nobene razburjenosti, nobenega brezumnega letanja ni bilo, kajti živeci so ob fronti ojekleneli in razum je prevladal. Skrili so se v varne kleti in skrivališča, zato je bilo tudi silno malo zrtv. Materijalna škoda pa je ogromna.

General Borojevič govori z vojniki slovenski.

Ornovojniki Josip Kleva, doma v Maliji pri Portorose v Istri, piše svojemu očetu z ital. bojišča, dne 1. novembra:

Dragi oče! Danes sem bil tako srečen, da sem bil pri sv. maši v cerkvi, kjer zapuščeno vasi. Torej si morete sami misliti, kakšen vtis je napravila sv. maša na nas vojake, ko je naš č. g. vojni kurat pred sv. mašo lepo pridigoval. Po sv. maši je bil sv. blagoslov in potem smo zapeli par kitic cesarske pesmi. Vsak je goreče molil. Bili smo zelo srečni. Bog daj, da bi se kmalu v domači cerkvi tako udeležili presvete daritve.

Dne 26. oktobra smo se preselili iz bojne črte v neko zapuščeno vas in tam smo defilirali pred našim poveljnikom armadnega zbora, zvečer pa pred poveljnikom 5. armade generalom Borojevičem, kateri se je z vojniki razgovarjal tudi v slovenskem jeziku. Drugi dan se nam je pismeno zahvalil sam nadvojvoda Friderik, ker je naš bataljon dne 22. okt. pri belem dnevu pri Trizču z golim bodalom (z jurišem) vrigel Italijane nazaj. Bile so same sveže italijanske čete. Dva regimenta sta zaman poskušala celo noč, da bi sovražnika ven spravila. Zjutraj ob 8. uri, ko smo prišli mi, pa je moral bežati in v divjem begu pustiti nekaj municije, strojno puško, ročne granate in veliko drugega vojnega gradiva, ter strašne kupa mrličev in 111 ujetnikov. Malokateri je odnesel, pete zasledovali smo jih smiraj za petami in tako smo rešili celo fronto italijanskega obkoljenja.

Da dragi oče! Četudi še sto let živim, 22. oktobra nikoli ne bom pozabil, 22. oktober je tudi moj rojstni dan. Zatorej se hočem vsako leto na isti dan udeležiti sv. maše za spomin na strašni boj našega bataljona, ter moliti za tovariše, ki so v boju padli.

„Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ sem jo pozdravil.

„Na vekomaj, amen. Kdo pa si ti?“

„Tukaj vam pošiljajo mati nekaj za praznike“, sem dejal namesto odgovora in stopil bliže k njej. Poznala me je po glasu. „A, ti si ljubček moj, Bog te sprimi!“

Vzela je zavitka in ruto, jo razvozljala, in ko je videla, kaj sem ji prinesel, je od veselja zajokala. Solze so ji tekale po bledem, nagubanem licu. Še izpregovoriti ni mogla. Prijela me je za glavo in me poljubila na čelo. Ta poljub me še danes greje v duši. Naglo sem vzel ruto, pa stekel. Vpila je starka nekaj za menoj, pa ne vem, kaj; nisem se vrnil.

Takrat nisem nikomur znil besedice o tem; no, zdaj pa že lahko povem: Mati moja so že odšli z Rezo vred v večnost. Tam dajeta skupaj o sebi odgovor. Meni je pa ostal na vse to samo spomin, sladak kakor prijeten sen, nežen kakor narodna pesem in neugasljiv kakor zvezda na nebu.

* * *

Ne morem trditi, da so vsi javni berači taki, kakršni so bili oni v Zarošicah, toda prav dosti jih je pa takih. Tajni berači so pa vsi taki, kakršna je bila Reza. Prijateljček dragi, komu boš dal odesihval mileščino?

Kadornovim hlapcem ostane Doberdobska planota v spominu.

Z Doberdobske planote se nam dne 14. novembra poroča:

Kakor že večkrat, tako so se tudi dne 10. in 11. novembra začeli Kadornovi hlapci zaganjati s svojimi bučami proti našim postojankam. Zaganjali so se kakor kozel v močan zid. Kozel buta tako dolgo v zid, da se mu glava razbije. Tako se je tudi Lahu zgodilo. Častniki so jih s samokresom v roki priganjali proti nam. Mi smo takoj opazili, kdo je po eljnik naskakujoče čete in temu smo hitro zmešali njegovo kri, da se mu je pomirila in postala hladna. Ni mi sicer mogoče natanko poročati, kako so Lahi napadali, samo toliko Vam rečem, da so kakor našaš trtovali več sto vojakov. Približali so se našim postojankam na deset korakov. Preostali so se obrnili in v divjem begu bežali nazaj. Sledile so jim naše ročne granate, kroglice strojnih pušk in naša izvrstna artilerija.

Polentar, ki je zapustil enkrat svoje zavetišče, se ni več vrnil, ampak napojil je s svojo krvjo krvoželjno Doberdobsko planoto. Tako se je ponavljalo do trde noči. In ko je nastopila tema se je po vseh naših postojankah oglašala pesem: „Slovenski fantje mi smo mi“ i. t. d.

Pozdrave vsem domačinom in čitateljem „Slov. Gospodarja“, katerega tudi mi radi prebiramo v streških jarkih. Janez Mikša, narednik iz Pervence pri Moškanjih; Franc Weber, štabni narednik; Vincenc Jamovnik; Ignac Ratak, desetnik iz Dornove; Mihael Mollan, četovodja iz Pišec; Anton Gošnik; Matija Zadravec in J. Stajko, trobentač.

Bog kaznuje Italijane.

Alojzij Kocijan, doma iz Bizeljskega pri Brezicah, nam dne 15. novembra poroča sledeče iz italijanskega bojišča:

Poročam Vam, da skozi 13 mesev, kar se nahajam na bojišču, nisem bil še med tako strašnim artilerijskim ognjem, kot sedaj pri zadnji italijanski ofenzivi. Boji proti Rusom so bili hudi, a še hujši se vršijo na tukajšnjem bojišču. In komaj se je končala tretja italijanska ofenziva, in že zopet je začel Lah besneti s svojo težko artilerijo. Človek bi mislil, da se celi svet podira, kadar začnejo grmeti težki topovi. Spomnil se je tudi na našo baterijo, ki mu neki najbolj ovira pot proti Trstu. Z vsemi kalibri nas je obstreljeval, a popolnoma brezuspešno. Niti eden strel nas ni zadel, kar se moramo edino le Bogu zahvatiti, da nam je do sedaj ohranil zdrave in čvrste ude. Končno se nam je posrečilo sovražnika prisiliti, da je ustavil svoj ogenj. Priložnost sem imel opazovati prizor, ko se naše baterije učinkujoče streljale na sovražne. Italijani so zapustili svoje topove in zbežali na vse strani kot zajci, kadar jih psi prepode. Res smešno jih je bilo gledati.

Topovi, strojne in navadne puške, zrakoplovi in ročne granate delajo na bojišču godbo. Kadar začne ta godba igrati, plešejo polentarji tako, da kar v zrak odskakujejo. Po končanem plesu jih pa le malo ostane pri življenju. Ostali si bodo pač dobro zapomnili, kedaj so se učili plesati po avstrijski godbi. Kadornu se še vedno sline cedijo po naši rodovitni slovenski zemlji. Zagotavljam Vam vsi slovenski fantje, da dokler se še bo pretakala kri po naših žilah, ne bode nikoli polentar gospodaril na prekrasni naši slovenski domovini.

Bog nam podeli zmago in skorajšni mir, potem pa na veselo svidenje v zeleni Slovenski Štajerski. Pozdrave od slovenskih fantov topničarjev.

Slovenskim ženam in dekletom.

Slovenski pionirji nam pišejo dne 16. nov. z italijanskega bojišča:

Malo se sicer sliši v „Slov. Gospodarju“ o krepkih ptujskih pionirjih, pa vendar tudi mi delamo vstrajno in pogumno za blagor drage domovine. Obiskala nas je sicer prej zima kot Vas, drago Slovenke na Štajerskem, pa to ne more zadrževati železnega Slovenca, ki je že tolikokrat naklestil izdajskega polentarija. Res, malo je včasih sitno, kadar pletemo mreže za Laha pred našimi postojankami; zato pa drage slovenske žene in dekleta: pletite le pridno rokavice in nogavice, da ne pridemo brez nohtov domov.

Tem težkim dnem pa se pridruži tudi kaka vesela urica pri topli pečki. Pa vsaj vselega Slovenca pravzaprav nič žaliti ne more. V najhujših dneh doni mila slovenska pesem med sivimi korošnimi skalami. Zato pa Slovenke! Le pogum! Laha bomo zveli v kozji rog, potem pa se vrnemo kot zmagovalec na zelene Slovenske Štajerske. Do tedaj pa nam pripravite domačih klobasic in drugih krepčil. Iskrene pozdrave do svidenja pošiljajo:

Alojzij Berlič, štabni narednik iz Goroče vasi pri Ptujju; Miško Runove, narednik; Jožef Zelenko, četovodja iz Podvine pri Ptujju; Adolf Gabrijl, desetnik iz Brešle; Janko Slavince, poddesetnik iz Ljutomerja; Florjan Tur-

šek, poddesetnik iz Pobrežja pri St. Vidu; Fric Zupanič iz Gereče vasi pri Ptuju; Friderik Selinšek iz Zatočič na Dravskem polju; Janez Tuš, stotnijski kuhar iz Jarenine pri Mariboru in Alojzij Papaher iz Selnice nad Mariborom.

I, i, i, to so pa polentarji.

Naš prijatelj Franc Motnik nam piše dne 13. novembra, kako so naši natepli Italijane:

Nekoliko hočem opisati, kako smo polentarje nabili in kako se je moj prijatelj odlikoval. Tukaj v strelskih jarkih smo se več dni prav lepo zabavali. Prišla sva skupaj s starim prijateljem iz Galicije, z Jožefom Kopusar, ki je doma, če se ne motim iz Ljubnega v Savinjski dolini. Ta fant je vedel veliko pripovedk in je zmiraj bril norca iz polentarjev. Neko jutro pravim: "Ti, Kopusar, včeraj so se pa polentarji izmenjali, so drugi prišli proti nam. Danes mislijo napadati." Prijatelj pa pravi: "Naj le napadajo! Bomo pa frišne polentarje natepli. Če me misliš s tem splašiti, ti povem, da me ne boš." In ravno v tem hipu nam naznanijo straže, da Lahi že grede proti nam. Hitro posmujemo v strelske jarke, jaz h Kopusarju, mojemu prijatelju. Ko jih prijatelj Jože zagleda, reče: "I, i, i, to so pa polentarji." In že jih leži nekaj pred njim. Dobro je meril, pa tudi drugi tovariši so storili tako. Boj ni trajal dolgo. Polentarjev je zmanjkalo. Tu in tam se je še kateri pokazal in glej, čez nekaj trenutkov se jih je vse črno vsulo z griča. Takrat pa je bil moj prijatelj ranjen. Mi smo jih dobro nabili. Kar kupi so se napravili pred nami. Naše vrlo topništvo je dobro delovalo. Ko se ozrem okoli, zagledam svojega prijatelja obvezanega. — Prišel je že z obvezalščica. Obvezan je bil čez desno oko. Odslej je meril z levim očesom, pa še jako dobro, a ne dolgo. Saniteje ga je prijel in moral je iti nazaj.

Ko je boj pojenjal, sem šel k svojemu prijatelju, da ga še vidim. Težko mi je bilo pri misli, da se bova morala ločiti. Kdo bo sedaj znal kaj mičnega pripovedovati? Ko pridem k prijatelju, mu ravno pravi drugi tovarš: "Vidiš Kopusar, ko bi zraven mene bil, pa bi ne bil ranjen." Kopusar pa mu odgovori: "Jaz sem moral iti tja, kjer jih je bilo kaj; skrivat se pa na bojišče nisem prišel." Poslovil sem se od dragega Jožeta, ki je šel v bolnišnico, a mene je pustil na bojišče.

S tirolskega gorovja.

Telefonist Alojz Mauko piše prijatelju h Kapeli: Po dolgem času zopet par vstec z Dolomitov, kjer imamo pravo turško zimo že dobre tri tedne. Debela bela odeja, ledena burja in zlasti plazovi niso tu nič manj nevaren sovražnik ko laske granate in šrapneli. Vsak hip se spusti plaz in gorje mu, kogar zaloti; izgubljen je. Zato je dala vojaška oblast potrebna navodila in pripomočke, da se ko likor mogoče preprečijo nesreče. Vsem se ne da izogniti. Dne 11. novembra sta bila odposlana dva telefonista in en civilni delavec, da popravijo telefonske zveze. Vrnili se ni nobeden. Drugi dan so našli vse tri pod snežnim plazom — mrtve.

Kdor ni sam videl teh v nebo štrlečih skal, si ne more napraviti niti približne slike o delu, ki ga tu vršimo. Če bi prišel po dolini najbolj sloveč hribolazec, pa bi se mu reklo, tam gori na tistih vrhovih so vojaki in topovi, bi rekel: Če vse, to pa ni res, ne verujem! In vendar je tako. Kar se zdi človeku nemogoče, to napravijo tu kar čez noč, dobesečno čez noč, kajti po dnevu ni videti žive duše. Ne moreš si pa predstavljati, kaj prenesejo ljudje in živina ponoči. Koder človek pri belem dnevu s težavo sem pride, tod pr naša s tovarni mi konji noč za nočjo hrano, obleko, kurivo, strelivo in razne potrebščine, da se tako preskrbimo za čas, ko bomo odrezani od prometa. Zgodi se neredko, da te naše dobrotnike sredi po'a zasiplje veter s snegom da ne morejo ne naprej ne nazaj. Vojaki jim morajo z lopatami nasproti, da jim odmečejo sneg s poti, kjer so pred kako uro opravljali isto delo. In ti junaki, ki noč za nočjo prekorajajo dobre štiri ure dolgo težavno in nevarno pot, naj bo vreme kakršnokoli, so naši vrli Tirolci. 17 letni fant jim je vodnik. Prinesli so nam ti ljudje živil, ko so nas Lahi najhuje obstreljevali, ko so granate padale okoli njih, da so konji prhali in hoteli zdvijati.

Občuten mrz imamo tu zgoraj v višini nad 2700 m, združen s sneženim metežem. Nocoj, ko to pišem, so morali nam namenjeni tovari ostati na sredini pota, ker je plaz, povzročen po sovražnih streljih, zasul stezo. Vojaki so ravno odšli, da vsaj najpotrebnejše prinesejo sami gor. Z vsem smo precej oskrbljeni. Zavrt sem v dolg topel kožuh ko imam nočno službo pri telefonu. Jako se mi je priljubila ta naprava, posebno zato, ker mi takoj prinese novice, če pade kak Niš ali Kragujevac. In tako kljubujem zimi z vsemi njenimi vojnimi prijetnostmi. Vmes imamo za izpremembo včasih krasne dneve, da oko občuduje in srce čuti divno

lepoto dolomitskih vrhov, zlasti ob solnčnem izhodu in zahodu.

Najtežja fronta svetovne vojne.

Švedski generalnoštabni stotnik Gada je obiskal soško fronto in se je o svojih vtisih na tem bojišču izrekel tako-le: »Svet niti ne pojmi, kaj tu izvršujejo avstrijski vojaki. Najtežja fronta svetovne vojne je italijanska fronta. Nepremagljiva vztrajnost in odpornost teh vojakov se ne more dosti občudovati.« — Ti občudovanja vredni junaki so jugoslovanski vojaki.

Obstreljevanje Gorice.

Kakor pravi uradno poročilo z dne 23. novembra, je Gorica vsled italijanskega obstreljevanja v času od dne 18. do dne 21. novembra trpela občutno škodo. Ubitih je bilo v tem času 20 civilnih oseb, 30 pa je bilo ranjenih. 46 hiš je popolnoma, 250 težko, 600 pa lahko poškodovanih. Dne 22. novembra so vrgli Lahi zopet več težkih bomb v mesto.

Lahi obstreljevali Gorico, ker „bivajo v njej le še Slovani“.

Laški list „Corriere della Sera“ piše o obstreljevanju Gorice:

Glavni vzrok obstreljevanja je, ker bivajo v Gorici le še Slovani, italijanski prebivalci so pa itak že zapustili mesto. Uničenje je zato upravičeno. Poleg tega leži Gorica v obsegu sovražnega ognja, italijanska artilerija je zato morala s stratežnega vidika prehiteti sovražnika z uničenjem mesta.

Slovenski junaki na Doberdolu.

Na Doberdolski planoti se je posrečilo Italijanom, da so južno od višine Sv. Mihaela našo fronto mimogrede predrl. A koroški in štajerski polki — torej zopet naši slovenski junaki — so v nočnem naskoku vrgli Italijane iz zavetih postojank. Izhodno od Sele so Italijani dne 22. in dne 23. novembra večkrat srdito napadli postojanke našega domačega pešpolka št. 47. A vrli naši slovenskoštajerski junaki so kljub dvojnemu strašnemu sovražnemu ognju in enkrat celo v ročnem metežu in jurišu svoje postojanke trdno obdržali v svoji posesti. Slava krepkim slovenskoštajerskim sinovom!

Italijani imajo p 1 milijona mrtvih in ranjenih.

Italijani se zadnji čas v svojih uradnih poročilih hvalijo o velikih uspehih. Naše uradno poročilo z dne 23. novembra pa slovesno zatrjuje, da imamo mi po polletnem bojevanju z verolomnim zaveznikom ob Soči v posesti in sicer še v četrti bitki tisto obrambno črto, kakor ob začetku vojske. Tekom šestmesečnih borb se sovražnik ni mogel približati niti tistim točkam, katere je upal že v prvih naskokih zasesti. Pač pa je stala Italijane vojska dosedaj že okrog pol milijona mrtvih in ranjenih.

Višina Col di Lana v naših rokah.

Iz vojnega časnikarskega stana se dne 22. novembra poroča: Švedski polkovnik Akerman brzojavlja dne 22. novembra s Tirolskega: »Sam sem se osebno prepričal, da se nahaja višina Col di Lana v avstrijskih rokah in so danes Italijani to višino obstreljevali.« Italijani so namreč v svojih uradnih poročilih zadnji čas trdili, da je ta važna gorska postojanka na južno-izhodni tirski meji v italijanskih rokah.

Naši zrakoplovci obiskali Gornjo Italijo.

Že zadnjič smo poročali o napadu naših zrakoplovcev na Verono. Dne 18. novembra popoldne torej pri belm dnevu, pa je oddelek avstrijskega zračnega brodogva z velikim uspehom metal bombe na Benetke. Bombe so dobro zadele. Porušenih je več vojaških naprav in stavb, posebno pa orožarna. V mestu je izbruhnilo več požarov. Italijani so naše zrakoplove ljuto obstreljevali, tudi italijanski zrakoplovci so se spustili v boj z našimi,

ki pa so se vsi nepoškodovani vrnili. Isti dan so naši zrakoplovci metal bombe tudi na mesto Belluno, dne 19. novembra pa na tovarno za sukno v mestu Schio. Dne 20. novembra se je pojavil v Gornji Italiji cel oddelek naših zrakoplovcev, ki so zopet napravili Lahom velik strah. Metal so bombe na mesto Verono, Vičenco, Tricesimo, Videm, Červinjan in Brescia. Kakor poročajo švicarski listi, je škoda, povzročena po avstrijskih zrakoplovcih, izredno velika. Italijanska vlada je te dni prepovedala poročila o napadih sovražnih zrakoplovcev na italijanska mesta. To je znamenje, da Italijanom naši obiski niso posebno ljubi.

Italija ne sklene posebnega miru.

Iz Rima poročajo angleški in francoski listi, da se je Italija končno pridružila Angliji, Franciji in Rusiji in baje ne bo sklenila nobenega posebnega miru.

Bolgarsko-srbsko bojišče.

Naše in bolgarske armade so Srbe popolnoma prepodile iz Stare Srbije. Le ozek pas macedonskega ozemlja od Novega pazarja ob Albaniji do grške meje pri Ohridi in Bitolju še ima srbska armada zasedena. Huda in srdita borba se vrši sedaj za vhode na znamenito Kosovo polje ob reki Sitnici (okolica mesta Priština). Od severa in severozahoda prodirajo na Kosovo polje naše, od izhoda in jugozahoda pa bolgarske čete. Srbi se ob obronkih gora, ki zapirajo od severozahoda in jugozahoda glavne vhode na Kosovo polje, krčevito branijo. Ozemlje je za obrambo zelo ugodno. Bolgari prodirajo med neprestanimi boji jugozahodno od Prištine čez 1200 m visoko gorovje Žegovac-planina. Kakor je videti iz poročil, ki prihajajo s tega bojišča, se bodo te dni vršili na Kosovem polju hudi boji med obupno se borečimi Srbi ter našimi četami.

O bojih med bolgarskimi ter francosko-angleškimi četami v južno-izhodnem kotu macedonske Srbije, prihajajo le skromna poročila. Toliko pa je gotovo, da so bili Francozi in Angleži že parkrat od Bolgarov pošteno tepeni.

Vsa javna pozornost je sedaj obrnjena na Grčijo. Francozi in Angleži se trudijo noč in dan, da bi pridobili Grčijo za se, ali pa, da bi vsaj pregovorili kralja Konstantina, da bi dovolil, da bi se del grškega ozemlja, južno od Bitolja proglasilo kot pristo prehodno ozemlje za umikajočo se srbsko armado. To bi rad četverosporazum dosegel za to, da se ne bi moglo srbske armade na grških tleh razorožiti. Ker Francozi in Angleži pritiskajo z vso silo ter grozijo celo z zasedenjem Soluna, je pričakovati, da se bo Grčija v toliko uklonila in bo skoro gotovo dovolila prosti beg srbske armade po svojem ozemlju v Albanijo.

V bližnjih dneh bo prišlo najbrž na Balkanu do izredno velikih dogodkov.

Četverosporazum zasede Solun.

Iz Soluna se poroča: Vsa znamenja kažejo, da bodo četverosporazumove čete zasedle Solun v najkrajšem času. V Solun je že došla cela vrsta francoskih in angleških železniških uradnikov. Četverosporazum tudi namerava zasesti železniške proge Solun—Doiran, Solun—Gevgjeli ter Gevgjeli—Doiran. Nadalje so spravili Angleži v Solun veliko število težkih topov. Spravili so jih v bližini pristanišča na suho.

Pri Valandovu.

Več višjih častnikov bolgarskega generalnega štaba je izjavilo: Bojna črta pri Valandovu je za angleške in francoske čete najneugodnejša, kakor si jo moremo predstavljati. Dobre postojanke so v rokah Bolgarov, ki lahko vkorakajo v Vardarsko dolino, da groze umikalni črti zaveznikov. Minuli teden je poizkušal sovražnik dvakrat prekorajiti Črno reko. Bolgari so odbili vse napade in so jih več ujeli.

Branilci prelaza Babuna popolnoma poraženi.

Angleški listi poročajo, da se na Vasičevo srbsko divizijo, ki je branila prelaz Babuna in Prilep, ne more več računati. Ostanke, ki so bežali v Bitolj, razpolagajo le še s 7 topovi. Streliva primanj-

kzje, živeža ni. Ker se dogodki tako hitro razvijajo, so v Londonu poparjeni, ker mislijo, da bi se Srbi umaknili na Grško že, predno je še jasno, kaj stori Grška.

Težki boji pri Giljani in Prištini.

Težki boji so se razvili na črti Giljani—Priština, kjer se Srbi močno branijo, ker vejo, da jim grozi obkolitev. Na Kosovem polju grozi Srbom uničevalen udarec. Bolgarski boji na jugu zelo dobro napredujejo. Položaj Francozov na črti Gvgegi—Dojran je skrajno kritičen; Angleži so pustili Francoze čisto na cedilu.

Usoda južne srbske skupine.

Po zadnjih bolgarskih uspehih osobito, ker sta vzeta tudi Gostivar in Prilep (v južni Macdoniji) je, kakor se zdi, južna srbska skupina končno odrezana od svoje glavne sile in potisnjena v prostor Bitolj—Ohrid—Dibra. Srbi bodo na brže popolnoma obkoljeni, ker je Bolgarom prosta pot v Bitolj. V bodočih dneh se odloči tudi usoda srbske skupine med Mitrovico in Novim pazarjem.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Klj. b težavnemu ozemlju in grozno slabim cestam prodira naša armada v Srbiji nevdrženo proti jugu in podi pred seboj ostanke srbske armade. Naše čete so zadnje dni zasedle že večino sandžaka Novi pazar. Mesta Nova-Varoš, Javor, Sjenica, Raška, Novipazar so zavzete. Dne 23. novembra so naši vkorakali že tudi v mesto Prijepolje, ki leži ob reki Lim (južno od Uzic).

Naše armade so sedaj sledeče razvrščene: Desno krilo se južno od Ča nice (v Bosni južno od Rogatice) bori s Črnogorci, ki so se bili na tem ozemlju vgnjezdili v južno-izhodnem kotu Bosne. Sosednja kolona prodira iz Prijepolja proti Črnogorskemu mestu Plevlje, druga zopet iz Sjenice v Bj lopolje (v Črnigori). Naš oddelek, ki je zasedel Novi-pazar stoji že tudi tik ob Črnigori in sili proti mestoma Berane in Peč (Ipek). Mesti Mitrovica ob Sitnici (južno-izhodno od Novega pazarja) in Priština (na Kosovem polju) še danes 24. novembra, ko to pišemo, nista zasedeni, a predno bodo naši čitatelji dobili list v roke, bodo gotovo že tudi naše čete lastnice teh važnih mest. Pri t h mestih, t. j. na Kosovem polju utegne priti v bližnjih dneh do večje bitke, če se bodo namreč Srbi mogli toliko ojunčiti, da se bodo postavili našim zmagojočim četam v ban.

Listi poročajo, da je že ena tretjina srbske armade, t. j. blizu 100.000 mož, ujeta. Tudi plen naših armad je zelo velik. V Albaniji se tamošnji rodovi pripravljajo na neposredno prijazen sprejem ostankov srbske armade. Umikanje je zelo težavno in Srbi morajo pustiti večino svojega vojnega gradiva na potu, samo, da si rešijo življenje.

Avstrijci v Novem pazarju.

Združene avstrijske, nemške in bolgarske čete so dne 19. novembra vrgle Srbe popolnoma iz zadnje, ga kosa starosrbske zemlje. Avstrijske čete pod poveljstvom generala Kövessa so dne 20. novembra zasedle mesto Nova-Varoš, južno od Uzic, v Sandžaku Novi pazar. Isti dan je prešlo v naše roke tudi utrjeno mesto Sjenica v Sandžaku in mesto Raška, kjer je bil že pred tednom nastanjen srbski glavni stan. Dne 21. novembra pa so Kövessove čete zasedle glavno mesto v Sandžaku — Novi pazar.

Mesto Prijepolje avstrijsko.

Avstrijska Kövessova kolona, ki je zasedla mesto Nova-Varoš, je dne 23. novembra vkorakala v mesto Prijepolje v severozahodnem kotu sandžaka Novi pazar.

Ena tretjina srbske armade ujeta.

Ker narašča od dne do dne število srbskih ujetnikov, se nahaja dosedaj že ena tretjina srbske armade v ujetništvu. Uradno je ugotovljeno, da se nahaja sedaj čez 91.000 srbskih vojakov, torej ena tretjina srbske armade, v avstrijskem, nemškem in bolgarskem ujetništvu.

500 uplenjenih srbskih topov.

Zmagovito in vedno prodirajoče avstrijske, nemške, bolgarske čete so uplenile dosedaj zavsem 500

srbskih topov. Armada generala Kövessa je uplenila dosedaj v sandžaku Novi-pazar 50 možnarjev, 8 poljskih topov, 4 milijone puškinih patron in veliko množino drugega vojnega gradiva.

Celje. Poddesetnik Alojzij Jauer je zabodel pešca Jožefa Kolar v prsa in ga težko ranil. Jauer je bil močno vinjen. S pomočjo drugih oseb so mu odvzeli orožje in ga spravili v vojaški zapor.

Ubežna srbska vlada.

List »Daily Chronicle« poroča iz Aten: Srbska vlada je zapustila mesto Mitrovico in se podala na jug proti Dibri in misli pobegniti v Albanijo.

Črnogorsko uradno poročilo.

Uradno se poroča iz Cetinja: N ša (črnogorska) sandžaška armada, ki je bila napadena od mnogo močnejših sil, se je morala umakniti v glavne postojanke ob Drini. Strašni snežni vihar je povsod zelo oteževal operacije. Živahni artilerijski boji na vseh frontah.

Srbski major Tankošič padel.

V boju pri mestu Požarevac je bil ranjen znani srbski major Tankošič ki je bil eden glavnih sokrivcev umora našega prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda in njegove soproge. Zadet je bil od šrapnela tako hudo, da je kmalu na to umrl v bolnišnici.

Srebrno jedilno orodje kralja Petra uplenjeno.

V bližini mesta Novi pazar so naše čete našle zakopano srebrno jedilno orodje in dragoceno kuhinjsko opravo kralja Petra. Vrednost teh stvari se ceni na 20.000 K. Blizu Raške pa so naši pionirji izkopali veliko poljsko kuhinjo, ki so jo Angliji podarili Srbom. Kuhinja obstoji iz 56 voz.

Brata je rešil

Ferdo Poznič iz celjske okolice, ki je pridržen Kövessovi armadi na Srbskem, nam piše dne 14. novembra:

Naš bataljon slovensko-stajerskega pešpolka se je začetkom oktobra ločil od tovarišev na soški fronti in se podal zoper Srbe. Udeleževal sem se bojev za Beograd, ki so bili izredno krvavi. Naše prodiranje gre zelo naglo. Niti en dan se ne ustavimo v eni vaši Srbi neprenehoma bežijo pred nami. Zdi se mi, da manjka Srbom streliva, topov in dobrih poveljnikov. Posamezni srbski oddelki se junaško borijo. Zanimiv slučaj sem doživel v Čačaku. Mesto leži ob največji srbski reki Morair, nekako bolj v sredini Srbije. S prijateljem Janezom Podbojem, doma iz Doljanskega, ki je bil pridržen našemu polku, sva morala preiskati po vhodu v mesto neko klet. Kako se začudima, ko v izredno globoki klet naletoma na dva avstrijska vojaka. Bila sta ujetnika izza lanskih bojev. Še večje pa je bilo začudenje, ko je moj prijatelj v enem ujetniku spoznal svojega brata, katerega so pogrešali že čez leto dni. To vam je bilo svidenje, da si pristranejšega mislite ne morete! Cele četrt ure sta se Janez in Miha objemala in — se jokala od veselja. Ko smo prišli na prosto, je Miha pripovedoval, da je moral s tovarišem Gorijem-stajercem pomagati spravljati Srbov strelivo na fronto. Ko je slišal, da se Avstrijci vedno bolj bližajo Čačaku, sta se s tovarišem skrila v omenjeno klet, kjer sta čakala in trdi temi celi dan. Miha je pripovedoval, da so Srbi z njim še dokaj ujudno ravnali. Hrane je imel dovolj, le obleka mu je že čisto razcapana. Obute je imel lesene copate. Janez je peljal Miho k našemu poveljniku. Ko sta se srečna brata poslovila, smo šli mi dalje proti jugu za bežečimi Srbi, Miha, pa domov na Slovensko.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Rusi se umikajo iz Izhodne Galicije.

Iz Izhodne Galicije poročajo: Na onih točkah ruske fronte v Izhodni Galiciji, kjer so bile ruske postojanke postavljene pred glavno rusko črto, je čutili, da se Rusi umikajo. Prej se ni vršil noben omembe vreden boj in vendar so Rusi zapustili te postojanke. Ruski oddelki, ki so se umaknili, so se ustavili ob glavni črti, ki je bila brez dvoma dograjena ter opremljena z nočevališči in stanovalšči za zimo.

Koliko Rusov smo ujeli v oktobru.

V mescu oktobru smo mi in zavezniki ujeli skupaj 42.600 mož, 190 častnikov in 92 strojnih pušk in sicer so avstrijske čete ujele 24.000, 70 častnikov in 31 strojnih pušk.

300.000 mož proti Rumuniji?

Iz Košanja se dne 23. novembra poroča: Ruski vojaški krogi navajajo kot vzrok, zakaj je Rusija ustavila ofenzivo v Galiciji, češ, bilo je potrebno, da je imela Rusija pripravljenih 300.000 mož na meji proti Rumuniji. (Uradno še ta vest ni potrjena.)

100 japonskih topov v Besarabiji.

Iz Bukarešte se dne 23. novembra poroča, da so spravili Rusi iz Odese 100 topov japonskega izvora na besarabsko-bukovinsko mejo.

Ofenziva na francoskem bojišču.

Francoski vladni list »Temps« piše: Nemci pripravljajo na zahodnem bojišču veliko ofenzivo. Posebno skrbne in obsežne so artilerijske priprave. Na ruskem bojišču Nemci do spomladi ne bodo ničesar podvzeli, razven da še bo Hindenburg skušal Rigo zavzeti. — Čudno, da bi bil ravno francoski vladni list dobro poučen o nemških nakanah!

Razne novice.

Papežev rojstni dan. Preteklo nedeljo dne 21. novembra je dopolnil sečani papež Benedikt XV. 61. leto svojega življenja. Na papeževem dvoru so samo 4 kardinali, ki so mlajši kakor papež, in sicer kardinali Merry del Val, Porupili, Bisleti in Lega. Od ravnokar novoimenovanih kardinalov je samo dunajski poslanik grof Scapinelli mlajši. Bela papeževa kapica počiva na gostih črnih lasih — dosedaj pri papežih nenavaden pojav. Sedanji papež ni nikdar rabil zdraniške pomoči ali medicine. Njegovo železno zdravje ne podleže nobenemu naporu in njegova vesela nprav izključuje vsako razburjenje tudi pri najtežavnejših diplomatskih poslih. Tudi papež Leon XIII. je bil enako trdnega zdravja.

Duhovniške vesti. Župnijo Zibiko je dobil č. g. Ivan Jelšnik, kaplan v Šmartnem na Paki. Umril je č. g. Janez Šparhagl, žu nik v pok. pri Sv. Petru v Medvedovem selu. Bil je daleč nekolj znan in zaradi dobrega značaja povsod priljubljen. Svetila mu večna luč.

Odlikovane redovnice. V mariborski deželni bolnišnici je bilo pet usmiljenih sester odlikovanih od »Rudečega križa«, in sicer č. sestra prednica Placidija Pardeller s srebrno kolajno z vojnim okraskom, 4 druge sestre pa z bronasto kolajno. — V mariborski zasilni bolnišnici (v šoli č. šolskih sester) je bila odlikovana s. Avgustina Kitzler, prednica bolniških sester s srebrno kolajno Rudečega križa z vojnim okraskom. — V celjski rezervni bolnišnici sta bili odlikovani z bronasto kolajno ss. Lidvina in Jožefa.

»Slovenski Straži« se naj vpošiljajo tiste svote, ki so jih poverjeniki »Družbe sv. Mohorja« letos ponekod nabrali ob priliki delitve družbinih knjig. »Slovenska Straža« jih namreč razven za narodnoobrambne namene tudi porablja za podporo otrok, osirotelih vsled vojske.

Odlikovan slovenski učitelj. Zaradi hrabrosti pred sovražnikom je bil na južnozahodnem bojišču odlikovan okrajni pomožni učitelj za mariborsko okolico, r. kadet g. Makso Vher, s srebrno hrabrostno kolajno 2. razreda, ter ob enem imenovan praporščakom.

Odlikovanje. Vojno poveljstvo je podelilo srebrno hrabrostno svetinjo II. reda desetniku Ivanu Mravljak pešp. št. 87.

Važno za svojce padlih ali pogrešanih vojakov. Pri črnovojski ekspozituri v Celju so shranjene civilne obleke onih vojakov, ki so v začetku vojske služili ali pa odrinili k 5., 6., 7. in 8. stotniji ali 2. nadomestni stotniji 26. domobranskega pešpolka v Celju, ali ki so bili kot črnovojsniki v Celju pridržani kakemu črno ojniškemu oddelku. Svojci padlih ali pogrešanih vojakov naštetih krdel dobe pri črnovojski ekspozituri njih civilne obleke, ako prinese od občine ali sodišča potrdilo, da so opravičeni dotične civilne obleke sprejeti. V potrdilu mora biti natančno navedeno vojakovo ime, pododdelek, kateremu je bil pridržen in po možnosti tudi, kaj da je imel seboj, ko je k vojakom odšel. Kdor pa želi, da se mu vpošljejo stvari po pošti

na dom, mora potrdilo pridejati tudi svoj natančni naslov ter eno poštno sprejemnico.

Prošnje za podaljšanje črnovojne oprostite. Vojaškim oblastim se neprestano vlagajo prošnje za podaljšanje oprostite od črnovojniške službe. Ker vojaška oblast v vseh slučajih, kjer je res potrebno, dovoljuje toliko oprostite, da si vsak more urediti svoje privatne zadeve, se je odredilo, da se podaljšanje principijelno ne dovoljuje, izvzemši slučaje, kjer je podaljšanje res neobhodno potrebno. Nezaudostno utemeljene prošnje za podaljšanje oprostite morajo zavračati že polične oblasti, ki so odgovorne za vsako neutemeljeno predložitev. Začasno oprostenci črnovojniki naj se torej podvzajo, da do določenega roka uredijo svoje privatne zadeve.

Kazipot v vojaških zadevah. V »Koledarju za slovenske vojake«, ki je izšel v naši tiskarni in se dobiva za 1 K, so tudi vsa navodila, ki so potrebna v vojaških zadevah. Tako: Vzorca za razne prošnje, deželna komisija za ranjene vojake, poizvedovalni uradi, podpore društev in zavotov, državne podpore itd. Vsaka družina bi morala imeti 1 iztis Koledarja, istotako tudi vsak župan in občinski tajnik.

Vpoklič letnikov 1872, 1873, 1874 in 1896. Črnovojniki letnikov 1872, 1873, 1874 in 1896, ki so bili pri zadnjih naborih spoznani za sposobne, so vpoklicani za dne 6. decembra 1915 pod orožje. Izvzeti so le tisti črnovojniki, ki so zaradi kake javne službe ali javnih koristi oproščeni. Črnovojniki se morajo dne 6. decembra najpozneje do 11. ure predpoldne oglašiti pri svajem nadomestnem poveljstvu. Vsaki naj vzame seboj dvoje močnih čevljev, volnenega perila, dobre volnene nogavice, jedlino orodje in posodo ter robo za snaženje. Za seboj prinese čevlje in perilo dobijo črnovojniki odškodnino. Priporoča se tudi, da vpoklicani prinesejo za en dan živil seboj. Vpoklicani imajo pravico do proste vožnje po železnici. V to svrhu se mora legitimacijski list pri železniški blagajni s pečatom potrditi.

Veselo razpoloženje v rojni črti. Dasiravno so boji na frontah silno krvavi in mučni, vendar smo slovenski fantje in možje vedno dobre voje in še zlagamo veselo in poskočne pesmice. In Italijan, če zagleda nas, kislo se drži, vže puško proč in zbeži. Srčne pozdrave pošiljajo iz italijanskega bojišča Peter Rozman, Jakob Janežič, Jakob Striel, Alojzij Vrtič, doma iz ormoškega okraja; Frano Herga, Iv. Klemenčič iz pljuškega okraja in Franjo Ljubša od Sv. Jurja ob Ščavnici ter Anton Šeruga.

Poštni zavoji vojakom na bojišču. Uradno se razglasa: Ker se še vedno dogajajo slučajji, da pošiljajo ljudje vojakom na bojišče poštne zavoje z vsebino, ki se prav kmalu pokvari, se prav resno svari, da se ne pošiljajo vojakom na bojišče predmeti kot kruh, strde, sveže sadje, svež sir, surovo maslo, pečeno ali kuhano meso, slanina, moka, nekuhana jajca, opojne pijače, vžigalice itd., kajti ti predmeti se pokvari, še predno jih dobi v roke naslovljenec in še vrhutega pokvari druge predmete, kot perilo i. t. d., tako, da postane vsled tega cela pošiljatev brez vrednosti. Nadalje se opozarja, da morajo biti zaviti tozadevni poštni zavoji v platno in dobro zašiti, nikakor pa ne smejo biti zaviti v papir. Glede naslova odpošiljatelja in naslovljenca se zahteva, da morajo biti naslovi razločno pisani, kajti pogosto prihajajo poštni zavoji na bojišče, kojih pisava je ali nečitljiva, ali pa nepopolna. Zlasti strogo je prepovedano pošiljati vžigalice, kajti pred kratkim se le je zgorel cel železniški voz poštних zavojev, ker so se vnele vžigalice v nekem poštnem zavoju.

Na deželni kmetijski šoli v Št. Jurju ob južni železnici se v tem šolskem letu vsled odloka deželnega odbora ne bo začelo s poukom, ker ostanejo prostori še nadalje na razpolago Rudečemu križu za vojaške okrevance.

Železniški promet na progi Spielfeld—Ljutomer. Od 22. novembra naprej vozji na železniški progi Spielfeld—Ljutomer sledi osebni vlaki: Vlak štev. 1843 iz Spielfeld ob 10. uri 19 min. predpoldne, prihod v Ljutomer ob 12. uri 31 min. popoldne. Vlak štev. 1844 iz Ljutomer ob 12. uri 45 min. popoldne, prihod v Radgono ob 1. uri 41 min. popoldne. Vlak štev. 1866 odhod iz Radgone ob 3. uri 18 min. popoldne, prihod v Spielfeld ob 5. uri popoldne.

Kužne bolezni na Sp. Štajerskem. V dobi od 13. do 20. nov. so bile uradno dokazane na Sp. Štajerskem sledeče kužne bolezni: Bolezen na gobcu in parkljih v občinah, Celjska okolica Sv. Pavel pri Prebeldu, Sv. Peter v Sav. dolini, Zalec, Brežice in Zakot. Vrtačni prisad: Braslovče. Perceji ogenj: Sv. Peter Sav. dol. Garjavost konj: Sv. Marjeta, Orehovavas, Partinje, Pobrežje, Zrkovci, Rogatec in Maribor. Pasja steklina: Slov. Bistrica, Sv. Janž pri Sp. Dravogradu. Svinjska kuga: Lajtersberg, Brežice, Zakot, Bizeljsko. Rudeča bole-

zen: Braslovče, Polzela, Ljubno, Bukovci, Ragoznica, Mestni vrh in Brebrovnik.

Semensko jaro žito. Okrajna glavarstva so naročila občinskimi odborom in žetvenim komisarjem, naj skrbijo za nabavo semenskega jarega žita. V vsaki občini se naj napravi zapisnik, koliko jarega žita bi bilo prihodnje spomlad dobiti za seme v domači občini. Župani naj potrebno ukrenejo, da se jaro žito ne bo zmlelo, ampak kolikor mogoče shranilo za seme.

Bučne koščice (jedra) niso zaplenjene. Cesarska namestnija je z odlikom dne 9. novembra odredla zaplenitev orehov, solnčničnih in bučnih koščic (jedrc). V tej odredbi je bilo določeno, da morajo posestniki vse zaloge teh pridelkov oddati. Bati se je bilo, da bo vsled tega naše kmetičke in delavsko ljudstvo na Slov. Štajerskem brez jedilnega olja, kar bi bilo tem hušje, ker je letos pridobitev svinjske masti radi pomanjkanja močnih krmil zelo težavna. Naši poslanci: dr. Korošec, dr. Verstovšek in Pišek so pri vladi posredovali in dosegli, da so orehi, solčnične in bučne koščice, kolikor se jih rabi za olje za domačo rabo pri kmečkih gospodarstvih, proste zasege. Komisijonarjem vojno žitno-prometnega zavoda se je od vlade naročilo, da naj za domače olje potrebne množine gorej omenjenih predmetov pustijo dotičnim posestnikom.

Nemčija prepovedala izvoz slame. Nemška vlada je prepovedala prodajo in izvoz slame vseh vrst. **Ljudski svet** po vojski. Predsednik orednje statistične komisije dr. V. Matja na Dunaju je iz delal načrt, po katerem bi se kmalu po končani vojski v šilo ljudstvo štetje in šteje živine. Komisija je sklenila, da se bo o tem redlogu posvetovala.

Potna dovoljenja za dijake za božične počitnice. Ker se bo tudi letos odpeljalo več dijakov na božične počitnice v takozvano ožje vojno ozemlje, je treba, da si pravočasno priskrbi dotično potno dovoljenje, kajti v zadnjih dneh pred Božičem se hitro nakupičiti pri oblastvih toliko dela, da marsikateri dijak ne bo dobil pravočasno tozadevnega potnega dovoljenja.

Najvišje cene za krompir in surovo maslo v Nemčiji. Nemška vlada je določila za krompir in surovo maslo najvišje cene. Cene za surovo maslo so določene za 1 kg od 4.30 marke do 4.80 marke, za krompir pa od 2.75 marke do 3.05 marke za navadni nemški stot.

Zaj zaseženi. Kakor izvemo je cesarska namestnija zasegla tudi pojske zajce. Lovski lastniki smejo prosto prolat samo 20% postreljenih za cev. Če jih torej lovec ustrelji 10, jih mora 8 ponuditi v nakup v obeh oblaših, le dva sme sam proste porabiti ali prodati. Zaseženi zajci so določeni za aprovizacijo mesta Gradec. — Upamo, da se bo ta naredba kmalu spremenila, ker Gradec vendar ne more meti posbnih pri ilegaljev.

Nova dolžna glade odaje vojnih ujetnikov. Vojaško povelstvo v Gradcu je določilo glede odaje vojnih ujetnikov za razna dela sledeče: Odslej napre je dovoljeno oddajati tudi 10—30 vojnih ujetnikov kot delavce. Manj kot 10 vojnih ujetnikov se ne bo oddalo, pri čemur je pripomniti, da se ne zahteva ravno okroglo število 10 ali 20 Varšina (kavčija) se bo zahtevalo le od tistih prošnikov, ki prosijo nanovo za vojne ujetnike in sicer za manj kakor za 30 vojnih ujetnikov. Iz tega sledi, da tistim ki so imeli že dosedaj vojne ujetnike, ne bo treba polagati kavčije.

Vojna pošta. Promet za zasebne poštne zavoje je od 18. novembra naprej dovoljen tudi za vojne pošte št. 231 in 232.

747 oseb utonilo. Vossische Zeitung iz Rotterdam: »Star« poroča: Neznani podmorski čoln je potopil parnik »Calwados«, ki je ožil iz St. Nazaire. Med 800 osebami so jih rešili le 53.

Dopisi.

Maribor. K našem mestu se je zadnje čni pojavilo močno pomanjkanje kruhne moke. Trgovci se izgovarjajo, da je ne dobijo, ker je promet na železnici radi velikih vojskih transportov silno omejen. In mestna preskrbovalna komisija?

Kamnica. Umrli je Marija Vodenik soproga gostilničarja v Rošpahu. N. v m. p.

Jelovec pri Kamnici. Dne 18. t. m. so našli na državni cesti v Jelovecu ležati truplo približno 70 let starega in nepoznanega moža. Na truplu ni bilo opaziti nobenih znakov o kakem izvršenem nasilstvu. Truplo so spravili v mrtvašnico v Kamnici.

Hoče. Kupljenih je bilo nad 100 srečk Slov. Straže Po občini Sp. Hoča in po kat. brah in gosp. društvu je bilo dosedaj prodanih 240 slovenskih zlatih klasov. — Za I. avstr. vojno posojilo je dal farni ubožni zavod 10.700 K, za II. posojilo

2700 K skupaj 13.400 K. — Karol Novak, veleposestnik v Sp. Hoči je podpisal za I. vojno pos. 4000 K, za II. 2000 K, za III. 1000 K skupaj 7000 K. Franc Hergouth, Sp. Hoča I. v. p. 800 K, III. 2200 K, skupaj 3000 K. Jernej Frangež, Bohova: I. vojno pos. 5000 K, III. pa 4000 K, skupaj 9000 K. Lizika in Franček Frangež, šolarja 200 K. Marija Frangež, Rogoza 2000 K. Barbara Wornik 2krat po 1000 K. Ivana Wornik 2krat po 1000 K. Anton Vernik 1000 K. Župni urad Hoče 100 K. Franc Visočnik, Pohorje 1000 K. Franc Frangež 2krat po 1000 K. Šimon Lešnik, Bohova 900 K. Franc Čveček, Pohorje 500 K. Neža Frangež, Bohova 1000 K. Marica Gselman, Sp. Hoča 100 K. Franc Lebe, Pivola 2000 K. Kmečka posojilnica 10.000 K. Karol Visočnik, Pohorje 200 K. Jakob Lobnik, Poh. 200 K. Katarina Janžič, Sp. Hoča 1000 K. Janez Potočnik, Šmiklavž 3000 K. Ker pa ni za vse znano, se lahko udeležba hoče fare pri treh vojnih posojilih računaj najmanj na 80.000 K, kar je gotovo za domoljubne hoče Slovence častna in lepa udeležba. Ravno ta udeležba kaže, kako ljubijo naši slovenski kmetje svojo drago avstrijsko domovino. — Za vdove in sirote se je nabralo v cerkvi 59 K 2 v.

Fram. Framska župnija je podpisala skupnega vojnega posojila okroglo 100.000 K. Pri kmečki hranilnici in posojilnici v Framu se je podpisalo samo tretje posojila 12.800 K. V domoljubju pač naši slovenski Framčani niso zadnji.

Fram. Pred kratkim je poročal »Slov. Gosp.« o junaški smrti dveh najboljših fantov iz Frama: Fr. Vihar in Antona Bezjak. Pa ravnokar smo izvedeli od v oške strani, da sta padla zopet dva nad se vrla fanta: Anton Leskovar iz Loke in Konrad Breitenetner iz Morja pri Framu, prvi padel prot. Italijanom, drugi umrl v ruskem ujetništvu.

Sv. Anton v Slov. goricah. Ljudevit Poljanec piše svojemu prijatelju Jos. St. lcarju z italijanskega bojišča: Gotovo si že misliš, da me ni več med živimi, toda hvala presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu dozdej še sta me obvarovala vsega ljudje. Vršili so se skozi sedem dni hudi artilerijski in infanterijski napadi sovražnika na naše postojanke. Prizadeval si je na vso moč, da bi predrl našo bojno črto, ali hudo se je opekel. Povsod se je moral umakniti s krvavimi bučami nazaj v svoje postojanke in včasih še celo tako naglo, da niti svojih strelskih jarkov ni našel. Hrabrost naših čet posebno naših domačih slovenskih polkov mu je pomagala nazaj na svojo zemljo polente jest. Jaz samo pravim, da dokler slovenska kri se tukaj bori in živi, Italijan naše zemlje niti pedi ne dobi. Pozdrave!

Sv. Andraž v Slov. gor. Iz Pole prihaja tužna vest, da je umrl tamkaj v bolnici vojak Jakob Lovrenčič za vojeniko, doma iz Vitomarec, župnije Sv. Andraž v Slov. gor. Zapušča vdovo in 6 majhnih, neoskrbljenih otrok. Svetila mu večna luč!

Negova Dne 7. novembra nam je došlo žalostno poročilo z južnega bojišča, da je častno padel za et od sovražne granate priden mladenič in zvest vojak slovenskoštajerskega pešpolka, Franček Ploj, v 21. letu. Padli junak se je preteklo zimo bojeval na severnem bojišču, kjer je hudo ozebel a zopet srečno ozdravel. Bil je na kratkem dopustu doma in se pobožno pripravljal na zopetne težavne boje. Prejemal je sv. zakramente in se pripravljalo Mariji Devici, da bi zopet vredno nastopil službo zvestega vojaka, ki brani našo ljubo domovino. A božja volja je bila, da je dne 22. oktobra bil odzvet iz bojne vrste in si šel po plačilo k Vsemogočnemu. Mirno počivaj ljubi Franček na Doberdobski planoti, od katere poldrugo uro oddaljen od tvojega groba še zvesto brani domovino tvoj brat topničar Alojzij. Na svidenje nad zvezdami!

Kapela. Življenje za domovino je dal 26letni Franc Zemljič, želarski sin iz Murščaka. Januarja je bil vpoklican k vojakom, boril se je potem najprej z Lahi, nato s Srbi. Tu ga je vnoči od 27. na 28. oktobra, ko je bil na straži, po neprevidnosti zadela krogla od naših naravnost v srce in usmrtila. Par dni prej je pisal domačim, v kakih nevarnostih je že bil, pa hvala Bogu, vsikdar ušel. Nazadnje pa je žalostna nesreča dohitela tudi njega. Njegov tovariš Anton Korcnjak je naznanil smrt domačim in pristavil: Bil mi je drag prijatelj, hraber vojak, lahko ste ponosni na junaškega sina. Počivaj v miru!

Radenci. Tukajšnji orožniki so prijeli mesarskega pomočnika Leopolda Fliesen in ga izročili sod-

niji, ker se je izdajal za vojaškega dobavitelja pri nakupovanju živine in je pri tem izvrševal številna sleparstva.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Umril je 16. nov. po hudi boleznici daleč okoli znani Jož. f. Pintarič, bivši kmet v Bratonežicah in oče že pok. kaplana č. g. Antona Pintarič, v 77. letu. N. v. m. p.!

Ormož. V ormoško bolnišnico je prispel četovodja Anton Lah, doma od Velike Nedelje. Služil je pri pešpolku in je bil odlikovan s srebrnima hrabrostnima kolajnama I. in II. razreda. Hrabremu slovenskemu mladeniču čestitamo!

Spuhlja pri Ptuj. Odlikovan je bil vsled hrabrosti narednik Franc Petrovič z bronasto in srebrno kolajno II. vrste. Odlikovanec, ki je doma iz naše vasi, služi pri pešpolku.

Ponikva ob južni železnici. Dne 17. t. m. je padel na tukajšnji železniški postaji iz odprtega vagona tovornega vlaka sodček piva naravnost na železniško tračnico, kar je povzročilo, da je vrglo sledeči železniški voz iz tira. Predno so zopet spravili dotični železniški voz na tir, je poteklo precej časa, vsled česar so imeli vlaki nekaj ur zamude.

Sladkagora pri Šmarju. Ivan Svetelšek, ki se je boril na italijanskem bojišču, piše dne 11. novembra svojim domačim: Naznanim Vam, da sem v Feldbachu blizu Gradca v bolnišnici. Hvala Bogu, mi ne gre prehodo. Boljše se mi godi kot v švarmliniji. Vendar enkrat zaspij na toplem. Komaj so se mi ušesa odvadila strašnega bučanja, ki mi je vedno v glavi.

Sv. Florijan. Dne 17. nov. sta bila poročena Karol Drevlak, posestnik in gostilničar na nekdanjem Trafenikovem domu in Julijana Frangež, na takarica iz Slatine, doma v framski fari. Bilo srečno!

Kalobje. Dne 17. t. m. je umrl pri svojih starših na Kalobji nadučitelj sin narednik Gabrijel Gajšek, v najboljši dobi, 24 let star in sicer na je tiki, katero bolezen si je nakopal v zvezi službi za cesarja in domovino.

Celje. Dne 14. tm. je umrla vdova in hišna posestnica Ana Mörtl. Pred enim letom je umrl njen mož, sladščičar K. Mörtl.

Celje. Umrila je dne 23. tm. pončič v Ljubljani v Elizabetišču gospa Franja Anderwald, soproga brivskega mojstra v Celju in hčerka rodbine Stravove iz Ljubljane. Pogreb se je vršil v četrtek popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu.

Braslovče. Žrtev vojske je postal med mnogimi tudi Jožef Premošnik iz Parizel, za k jim bitko žalujemo, kajti vas je zgubila enega, ki je bil v pomoč in dobroto mnogim. Ob mobilizaciji še ni bil vojak, zato je pridno pomagal vsem rodbinam, koje so poslale svoje pod orožje, a pozneje je postal vojak, se vdeležil hudih bojev v Rusiji, potem na italijanskem bojišču, kjer ga je zadela krogla našega sovražnika. Ni Ti bilo dano, več videti svojega doma, dragi Jože toda upamo, da si našel boljši dom, kjer ni sovražnika v njem, ki ga boš vžival na veke. Slava junaku!

Stari trg pri Slovenjgradcu. Zopet si je neizprosna smrt izbrala žrtev iz naše srede. Dne 12. avgusta 1915 je umrl v okrajni hiralnici v Kolinu na Českem vrl katoliški značaj, obče priljubljen in spoštovan posestnik Janez Rahtel pd. Živortnik iz Gmajne, vsled dobljenih ran na severnem bojišču, star 37 let. Glasom mrtvaškega lista je bil pokojni, ki zapuša žaljočo vdovo, zadet od sovražnih krogel v prsa hrbet, prednjo ramo in levo nogo, čemur se je pridružilo še vnetje pljuč in močen črevesni katar. Previden s sv. zakramenti, je po daljših mukah vdano in mirno kot krščanski vojak svoje trudne oči v Bogu zatisnil. Zakonska ljubezen vdove do pokojnega ni pripustila, da bi truplo v taki daljavi počivalo, in je dala ne boječ se velikih stroškov, pokojnega iz Kolina v Stari trg pripeljati, kjer se je isti dne 10. oktobra 1915 k večnemu počitku v domačo grudo položil. Tacega pogreba še novo pokopališče ni videlo. Vse prosto vojaštvo Rudečega križa je bilo navzoče. Po jako ginljivim nagrobnem govoru prem. g. k. nonika Antona Šlander, pri katerem je bilo menda vsako oko solzno, se je izročilo truplo prvega starotiškega junaka materi zemlji. Svetila mu večna luč!

Rajhenburg. Kot priprava na prelepi praznik Brezmadežnega spočetja Device Marije dne 8. decembra t. l. se bo obhajala v novi Lurški cerkvi v Rajhenburgu misijonska tridnevna v dnevih 5., 6. in 7. decembra. S to pobožnostjo hočemo združiti svoje goreče molitve za našega presvitlega cesarja, za naše vrle slovenske junake na bojnem

polju, za zmago našega orožja in za častni mir. Častilcem Lurske Marije v Slovenski Lurdi!

Zadnja poročila došla v četrtek, 25. nov.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo

Mitrovica in Priština zavzeti.

Uradno se razglša: Dunaj, 24. novembra.

Rusko bojišče.

Nič novega.

Italijansko bojišče.

Goriško območje se je nahajalo sicer tudi včeraj v živahnem topovskem ognju in v ognju min, toda v infanterijskih bojih je prišlo do odmora, ker Italijani niso napadali. Tem srditejši je bil boj ob obeh straneh gore Sv. Mihaela. Severno od gore so popoldne udrele močne italijanske čete v naše postojanke. Štajerska infanterija in honvedske čete so vrgle sovražnika po ljutem in spreminjajočem se boju popolnoma nazaj. Več napadov na goro Sv. Mihaela ter v prostoru Sv. Martina je bilo pod zelo težkimi italijanskimi izgubami odbitih. Napadalni poskusi na naše postojanke na Monte deisei Busi so bili takoj udušeni v našem ognju. Proti cestnemu zapirališču pri Zagori je vrgel sovražnik težke bombe metalcev min, ki so razširjale strupene pline. Na tirolski južni fronti je sovražnik zopet obstreljeval kolodvor in stari del mesta Rive. Eden naših zrakoplovov je vrgel bombe na barake in skladišča v Ali.

Srbsko bojišče.

Ob spodnji Drini je dan mirno potekel. Pri Priboju so si naše čete izvojevale prehod na južni breg reke Pim. Južno od Novega Pazarja brodirajo c. in kr. čete proti črnogorski meji. Avstro-ogrške čete, ki so prodirale v Ibarski dolini, so med srditimi boji vrgle sovražnika iz njegovih postojank severozahodno od Mitrovice in so v korakale v mesto. Ujele so 700 mož, med njimi 4 častnike. Tudi Prištino smo Srbom iztrgali. Nemška kolona je prodrla od severa, bolgarska pa od juga v mesto.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 24. novembra.

Rusko bojišče.

Armadska skupina general-feldmaršala pl. Hindenburga. Južnoizhodno od Rige je pri napadu na Versemünde, ko smo Ruse mimogrede vrgli iz tistega kraja, prišlo 6 častnikov in 700 mož v naše ujetništvo; uplenili pa smo dve strojni puški. Prednja straža v Janopolu (severno od Illuxta) se je morala vsled ruskega napada umakniti; s protinapadom se je tamošnji dvor priboril zopet nazaj.

Armadska skupina generala plem. Linsingena. Napadi ruskih oddelkov severno od Čartoryskega in pri Dubicah (severno od železnice Kovel—Rovno) so bili odbiti. Ujetih je bilo 50 Rusov, uplenjene pa 3 strojne puške.

Armadska skupina general-feldmaršala bavarskega princa Leopolda. Položaj je nespremenjen.

Balkansko bojišče.

Mitrovico so zavzele avstro-ogrške, Prištino pa nemške čete. Srbe smo zahodno od Prištine vrgli čez reko Sitnico.

Bitka na Kosovem polju.

Bolgarsko uradno poročilo.

Sofija, 22. novembra.

Na Kosovem polju se boji nadaljujejo. Bolgarske čete so uplenile 6 brzostrelnih topov, dva brzostrelna poljska topa, množino municije in vojne gradiva ter njele veliko število Srbov. Na ostalih bojnih črtah nobene spremembe. Dne 19. novembra so prisilile bolgarske čete, nad katerimi so pluli 3 sovražni zrakoplovi, da se je moral eden sovražni zrakoplov pri Feredziku Ferc, ki je železniška postaja na progi Dedeagač—Dimotika, (spustiti na tla.

Zrakoplov je padel med obema izlivoma spodnjega toka reke Marice na tla in je zgorel.

Skupen nastop četverosporzuma v Atenah.

Iz Aten se dne 23. novembra uradno poroča: Poslaniki četverosporzumovih držav so danes skupno nastopili. Ta korak ima namen, rešiti vprašanje položaja četverosporzumnih čet v Macedoniji. Zagotavlja se, da ima korak četverosporzumovih poslanikov prijateljski značaj.

Kaj zahteva četverosporzum od Grčije.

Turinski list „Stampa“ poroča, da zahteva četverosporzum od Grčije sledeče: 1. Razoroženje grške armade. 2. Odstranitev grških čet od meje. 3. Popolno prostost za podvzeta četverosporzumovih armad. 4. Grčija se mora zavezati, da ne bo razorožila srbskih čet, če bi morebiti prestopile mejo, ter 5. da ne bo nikoli napadla četverosporzumovih armad. Grčija bo baje sprejela vse točke, le one ne, ki se tiče razoroženja svoje armade. Četverosporzumu bo to bržčas zadostovalo, ker je njegova glavna sedanja skrb, da je njegova armada, ki bo skušala rešiti Srbijo, na varnem.

Uspeh pogajanj v Atenah.

Amsterdamski list „Central News“ poroča iz Aten, da je od neprestanih pogajanj, ki se vrše med zastopniki četverosporzumovih vlad in grško vlado, pričakovati ugodnega uspeha. Grčija je baje pripravljena, ugoditi predloženim željam.

Iz Berolina se tudi poroča, da je grška vlada pripravljena, iti zahtevam četverosporzuma toliko naroko, koliko je to v zvezi s častjo in nepristranostjo dežele.

Novi misale gotovo ne bode izšel pred koncem 1916. Tako nam poroča Pustet. Kdor si zdaj naroči misale, dobi starega, v katerem so vloženi, oziroma zraven vezani novi mašni formulari. Delo je torej polovičarsko in je res škoda za drag denar, ki je popolnoma za nič izvržen. Z naročevanjem novega misala se naj torej zdaj počaka. Kedar bode misale izšel, se bode lahko naročil pri tiskarni sv. Cirila, ki bo p. n. gg. dušne pastirje pravočasno opozorila nanj.

Novi breviri. Z lav. proprijem, Pustetova izdaja, se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru v treh velikostih. Tisek je res krasen, uredba molitvenikov silno praktična, ker pri molitvi ni treba listati semintje. Cene so sledeče: Velikost 12, (17½×11½ cm, debelost 25 mm) vezava črna usnje z zlato obrezo K 68—, šagrin z zlato obrezo K 75—. Velikost 18, (15×10 cm, debelost 18 mm) vezava črna usnje z zlato obrezo K 53—, šagrin z zlato obrezo K 57—. Miniatura: izdaja (13½×9 cm, debelost 15 mm) se dobi samo brez proprija in stane vezana v šagrin z zlato obrezo K 47—. Te breviri lahko z mirno vestjo toplo priporočamo, posebno ker niso popolnoma nič dražji kakor drugi. V sedanjem času jih podraži le to, da se mora zdaj za marko plačati 1 K 40 v, poprej pa 1 K 18 v.

Koledar za slovenske vojake za leto 1916 je letos gotovo najboljši in času najbolj primeren sloj. koledar. Obsega tudi še zadnje 4 mesece letošnjega leta. Krasi ga lepa slika cesarjeva. V koledarju najdeš 10 strani molitev, ki so primerne za vojake na bojišču. Razven tega to koledar podučuje o podporah družin, o penzijah vdov in sirot, o penzijah invalidov i. t. d. Ob koncu ima tudi vzorce za prošnje na razne urade v zadevi podpor in penzij. Koledarja se je dozdaj razpečalo med slov. vojaštvom že 10000. To kaže, kako je priljubljen vojakom na fronti, ki ga enkrat vidijo, si ga gotovo naroče in ga težko pričakujejo. Stane pa s poštnino vred 1 K; brez poštnine 10 v manj. Naroči in dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Cepljene trte. Štajerski deželni odbor ima letos na razpolago 500.000 komadov cepljenih trt. Kdor jih rabi, naj se zgledi pri občini ali kmetijski podružnici. Naročila se morajo do 15. decembra t. l. vposlati deželnemu odtoru. Cena cepljenim trtam je 12 kron za 100 komadov.

Listnica uredništva.

Mici Florjan, Vranksko: Tvoja pesem bratu prav lepo zveni, toda v našem listu za pesmi prostora ni. Tak se godi pesmic vsakteri, torej ne zameri! — Sv. Jurij ob Ščavnici: Pisma z bojišč, v katerih se opisujejo zanimivi dogodki in junaki čini slovenskih fantov in mož, radi priobčujemo. Vašega pisma pa nismo dobili. Pozdrave!

Staro vino.

Jurij Pevec, posestnik v Z. biki pošta Pristova ima sod (3 polovnjakov) letnika 1914 prav dobrega belega vina rizingl po 1 K 04 v liter na kolodvor Mastenje postavljeno in drugi sod 7 polovnjakov ravno tako dobro in vso naravno po 1 krono liter. Iztopna postaja Stranje. 691

Gospodnja (šivilja) veča slovenskega in nemškega jezika želi kot začetnica vstopiti v kakšno manufakturno trgovino. Ponudbe pod začetnica na upravnitvo tega lista pod št. 690

Deček

se sprejme v uk 14-15 let star poštenih starišev v trgovino mešanega blaga pri tvrdki Fr. Skušek, Metlika, Dolenjsko. 694

Išhem žensko, ki bi imela, svojo malo posestvo in ki bi sprejela starega vdovca-četljarja za gospodarja. Kaj vse dobi, izve katere pošlje svoj naslov. Naslov pošta Sv. Peter v Savinski dolini M. B. O. poste restante. 695

V trgovino želi stopiti kot učenka, deklica stara 15 let, veča slov. in nekoliko nemškega jezika, z dobrimi šolskimi spričevali, ki ima veselje do trgovine. Vstopi takoj. Naslov: Terezija Studler, Driešnja vas, p. Petrovce pri Celju. 700

Izjava.

Obžalujem, da sem gospoda Marka Krofliča, župana v St. Janžu na Vinski gori razžalil z neosnovanimi besedami. Preklíčem vsa žaljiva očitanja, katera sem govoril v svojej razburjenosti. Prosim ga tem potom odpustjenja. Zahvaljujem se mu tudi, da je odstopil od sodniškega postopanja in odtegnil že vloženo tožbo proti meni podpisane. Videmšek Janez. 699

Priprosta močna d. k. za vsa hišna opravila in k. svinjam se sprejme pri Franc Bothe v Račjem. 698

Konto istika, išče službe, veča obeh deželnih jezikov knjigovodstva in stenografije. Naslov: Maribor Triesterstrasse 24. F. B. 706

Kuharica, ki je vajena v gospodarstvu in gospodinjstvu, želi stopiti v službo v kako župnišče. Ponudbe se naj pošljejo na upravnitvo tega lista pod „Dobra kuharica“ št. 704.

Krojaški pomočnik in dva učenca, katera sta se že učila imata prednost, se takoj sprejmejo pri Gašpar Krehel, krojaški mojster v Slovenj Gradcu. 705

Sprejme se deklica šole prosta v malo trgovino mešanega blaga kot učenka in za šivanje, dobi vso potrebno opravilo. Prednost ima deklica revnih starišev ali sirota brez starišev z dežele. Sprejme se fant šole prost, kot mali hlapec. Naslov: Jožev Kunst, trgovec Kaindorf, 48 Lipnica (Leibnitz) 708

Solzna Avstrija.

Kdor se hoče žrtvovati za 10 krasnih vojnih pesmi eno krono, naj mi pošlje v kvartu za 1 K poštinih neporabljenih znamk in pa svoj natančen naslov, pošljem mu jih takoj! Do novega leta je še čas. Toraj ne zamudite. Pesmi so po dovoljenju višje oblasti tiskane, vse slovenske. Na brezplačna naročila se pa ne morem ozirati. Naročuje se pri Mat. Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah pri Ptuj. 666

Lepa še skro neva h. š. ob državni cesti Trst-Dunaj, zidana, z opeko krita, studenec in lep vrt, rodovitna in solčna njiva in travnik s sadnim drevjem (več orolov), pripravnost za kodelca, obrtnika ali pensionista, se prodaja. Cena 3.000 kron. Rabi se le do 6000 K, ostalo lahko ostane. Hiša je v prometnem kraju, pet minut od farne cerkve; do ene železniške postaje 20 minut do druge pol ure. Pismena vprašanja pod „Državna cesta“ pod št. 689. na upravnitvo.

Majer za vinograd za 29 oralov zemlje, večinoma travniki, s 3-4 delavskimi mečmi se takoj sprejme. Zasluge na leto ca 400-500 gid. (800-1000 kron), poleg tega na dan 3 l. mleka, zemlja, vrt itd. Vpraša se pri g. Emiliji Kartin Gornja Poljskava pri Pragersk. 681

Gostilna in pekarija

z enonadstropno hišo, popolnoma urejeno, najboljši promet, se radi žužinskih razmer prodaja za 21.000 kron. Adolf Bernhard, Maribor, Koroška cesta 10. 682

Učenka se sprejme takoj za špecerijake in manufakturno trgovino. Naslov v upravnitvo pod „Učenka“ št. 707.

Zahtevajte

gratis in franko mej glavni cenik z 4000 slikami ur, zlatine in srebrne, godbenih, ježenih, usajetih, gospodarskih in toaletnih predmetov, orožja etc. Prva tovarna ur Hans Konrad, c. k. dvorni dobavitelj v Mostu (Brux) št. 200 (Češko). Nikelsate Boškopi-ure K 2-30, 4-30, 5-30, srebrne ure K 3-40, niklaste budilke K 2-30, dvojeve budilke s zvončkom 4 K. - Pošilja se povzeto. Noben risko. - Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. I-84.

Krojaškega pomočnika ali takega učenca, ki je že delj časa učil, se sprejme takoj pri Ivan Partliču, krojač Studenci pri Mariboru. 679

Zidarji

za stalno in zimsko dele se sprejmejo za vojaške stavbe v Ljubljani. Sprejmejo se tudi

tesarji

za stalno delo. Za potovanje so potrebni uradno izdani petni listi. Stavbenik Julij Glaser, Maribor, Mellinghof. 680

Prodaja se lep vinograd, gosp. hiša in h. š. za viničarje eno uro od Maribora v lepi legi. Naslov pove upravnitvo pod „Vinograd“ št. 688

PRODAJALKA

za špecerijake stroko se takoj sprejme. Aleksander Mydlil, Maribor, Gornja Gosposka ulica št. 46. 674

Kupim strd (med) 100-150 (cvetlični in ajdni). Pismene ponudbe na upravnitvo Slov. Gosp. pod „Strd“ št. 644.

Sebe gobe, žol, vinski kamen, ter s. glob vse detelne prideleka, kakor tudi vrste vrece kupi veletrgovins Anton Kolenc, Celje Graška cesta št. 22. 684

„Dveletne cepljene trte prodaja po 10 vin. komad Anton Slodnjak trtnar pošta: Juršinci pri Ptuj.“

Valed odhoda na bojišče se prodajo nove puhave kolo za znižano cenovo. Več pove Marija Kurnik, Sv. Trojica v Slov. goricah. 649

Učenec z dobrimi šolski naznanili, se sprejme v trgovini mešanega blaga in deželnih pridelkov Robert Grasselli, Slivnica pri Sv. Jurja ob južni železnici. 678

Enonadstropna hiša se poceni prodaja. Vpraša se pri lastniku hiše v Studenci pri Mariboru, Solska ulica št. 9. 677

Kupim lepo otrezo predvno po visoki cen. Usoreva sprejemem po 5 kg paket po pošti samo franko Florijan Kucanda št. Jurij ob juž. železnici. 587

Uboho daklico išče šivilja na deželi. Da ji popolno oskrbo. Več se pove Maribor, Tegethofova cesta št. 6. 683

Kovaški učenec

se sprejme. Dobi stanovanje in hrano pri učnem mojstru Horvat, Gradec, Wienerstrasse 20. 685

500 kron!

Vam plačam, ako Vaše kurja očesa, bradavice, obtižbeno v treh dneh brez bolečin ne izginejo s korenino vred Ris balzama. Lenček z garancijskim pismom 1 K, 3 lončki 2-50, 6 lonček 4-50 Komeny, Košice (Kassa) I Postfach 14, Ogrsko. 492

! KAVA !

50% cenejša:

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna 5 kg poskusna vreča 12 K franko po povzetju. Pol kilogram velearoma najcenejši čaj K 2-40. 50 komadov različnih lepih pohladnic 1 K oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Tiszabogdan 496, Ogrsko. 278

Šartljeva moka brez vsakih kart!

Samo en zavitek za en šartelj ne da bi porabili kaj sladkorja, kvasa itd. Na dan odposljemo čez 1000 zavitkov. Cena za en zavitek samo K 1-30 Na naročilo izpod 3 zav. se ne ozira. Pojasnila na razpolago! Naročilo obratno pri tvrdki Ivan Urek, Borovlje, Koroško. 667

Vinogradniki, pozor!

Na suho cepljene trte so na prodaj.

Najboljše sorte in sicer: I. vrste: laški rizec (Wälschrling), beli burgundec, bela in rudeča zlahtnina (Gutedel), izabela, pošip (šipon), zeleni silvanec, beli ranfol, trunta (bogato rudeča), kavčična, plavi burgundec, rumeni muskat muskatna zlahtnina, črni pesjanec ter nekaj mešanih vrst. Na razpolago je tudi več tisoč vkoreninjenih divjakov, in podlage (ključi) od Riparia Portalis.

Vse trte so cepljene na podlagi Rip. Portalis ter so jako lepe in popolnoma zaraščene in lepe vkoreninjene zakar se jamči.

Dobijo se tu li cepljene trte lanskega nasada (L. 1914). Cena trtam je po dogovoru. Pri naročilu naj se pošlje 10% are. Naročila brez are so neveljavna. Kdor si želi naročiti lepe trte in nasaditi lep vinograd naj se blagoveli oglasiti pismeno ali ustmeno pri Francu Slodnjak, trtnar v Rotmanu, pošta Juršinci pri Ptuj (Štajersko). 618

Pri meni se dobijo cepljene trte po najbolj nizki ceni!

Pri meni se dobijo cepljene trte po najbolj nizki ceni!

Kupim

za aprovizacijo vsako množino lepih suhih orehov in posušenih sliv po najvišji ceni. Plača se takoj pri prevzetju. Vprašanja in ponudbe na naslov: R. Starovašnik, Konjice 62, Štajersko. 688

Pišite takoj

po najnovejše vzorce in krasen cenik, katerega dobite zastonj in poštine prosto v prvi gorenjski razpošiljalnici Ivan Savnik Kranj 150 (Gorenjsko) 688

100l domače pijače

osvežujoče, slastne in zelo gaseče si lahko vsakdo sam napravi z majhnimi stroški. V zalogi so: ananas, jabolčnik, grenadinec, malinovec, muškati hrušovec, poprovi metorec, pomarančevce, prvenčevce, vlišnjevece. Neuspeh vključen. Ta domača pijača se lahko pije polni hladna, pozimi tudi vroča namesto ruma in žganja. Sestavine z natančnim navodilom stanejo K 4.50 franko po povzetju. Na pet takih porcij dam eno zastonj. Za ekonomije, tvorilce, večja gospodarstva, delavnice itd., neprecenljive vrednosti, ker to delavca sveži in ne opijani in njegova delazmožnost nič ne trpi. 551 Jan. Grolich, Engel-Drogerie Brno 637, Moravsko.

Advertisement for Sidro-Liniment. Includes text: "Kajenje se je izkazalo za najboljšo v vsaki in vsaki na vsakem delu... Sidro-Liniment...".

Tvrdka

Milan Hočevar, Celje

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve.

Naznanjam, da v moji trgovini dobivate zanesljiva kaljiva semena za polje in vrte po solidni ceni.

Posebno priporočam od predenča očiščeno:

- Domače ali konjsko deteljne seme, potem Lucerner ali nemška, Inkarnaf za enkrat kositi, Esparsel, takozvana večna detelja, Travino seme za mokre in suhe travnike, Korenjevo seme, Runkelovo repo, rudečo dolgovato, rumeno dolgo in okroglovato, Svljnjsko salafo.

Vseh vrst semen za vrte, kakor tudi rafijo in žveplo za vinograde.

Obilnega obiska pričakuje biložim z velespoštovanjem

tvrdka M. Hočevar Celje Glavni trg št. 10, tik farne cerkve trgovina špecerijakega blaga.

Proti

NALEZLJIVOSTI

moramo se tembolj varevati, ker se sedaj nalezljive bolezni, kakor škerlačica, splošne, osepnice, kolera, legar v večji meri pojavljajo. Zato se naj rabi povsodi, kjer se kaže boleznih pokaljeja, dobro razkuževalno sredstvo, ki naj bo delo v vsaki hiši na razpolago. Po preizkusih je v sedanjosti najboljše razkuževalno sredstvo v zavodu prof. Löffler, Leibnizstrasse 10, Proskauer, Divisio, Vasa, Pfeiffer, Vertun, Pertik itd.

LYSOFORM

ki je brez duha, brez strupa in po ceni ter se dobi v vsaki lekarni in drožeriji v izvornih steklenicah (zeleno steklo) za 1 K. Uspeh Lysoforma je zanesljiv in gotov in se zato od vsakega zdravnika rabi za razkuževanje v bolniški postelji, za umivanje ran, otekin, za antiseptično obvezo in za irigacijo.

Lysoform-milo je fino, nalahno milo za toaleta, ki vsebuje 1 odstotek Lysoforma ter antiseptično učinkuje. To milo se lahko rabi tudi pri najobčutljivejši koži, kakor tudi za otroke in žensko. Ono naredi kožo mehko in prožne ter naredi jako prijeten duh. Zadoštuje le en poskus in Vi bodeite vedno rabiš le to izvrstno milo, ki je le navidezno drago, v porabi pa je jako ekonomično, ker en kos za dolgo časa zadoštuje. Komad stane 1 K 30 vinarjev.

„Efferminz-Lysoform“ je dobro učinkujoča, antiseptična ustna voda, ki slab duh iz ust takoj in gotovo prežene, seke v belih in ohrani. Rabi se lahko tudi pri nahuču v grlu, pri kašlju, pri kašaru, za grgljanje po zdravniških predpisih. Na žilne vode zadoštuje same par kapljice. Izvirna steklenica stane 1 K 60 v ter se dobi v vsaki lekarni in drožeriji. Zanimive knjige s naslovom: „Zdravje in razkuževanje (Gesundheit und Desinfektion)“ pošlje na zahtevo zastonj in poštine prosto: Ehemilker RUBMANN, Referent der Lysoformwerke, Wien, XX., Sebratschgasse 4.

Pozor kmetovalci!

Kupujem volno, vinski kamen, volsek in suhe gobe.

Ivan Ravnika, Celje

veletrgovina.

„ADOL“

alpski zeliščni liniment.

Najboljše, bolečino utehujoče sredstvo za vribanje.

[Mestna lekarna „pri c. k. orlu“ 452

Friderik Prull,

lekarnar v Mariboru, Glavni trg, ssavez rotarva

DENARJA MI,

druginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako hočete z malim trudom, doma v svojem kraju getove 10 K na dan zaslužiti, mi pošljite v pismu svoj natančni naslov in znamko za odgovor. Zaslužek je pripraven za moške in ženske.

Jos. BATIC, Hirska Bistrica 26 Kranjsko. 685

St. II 32.059
3.176 1915

Razglas

glede oddaje trt iz združenih državnih in deželnih ameriških nasadov za pomlad 1916.

Štajerski deželni odbor imel bo oddati prihodnje spomlad naslednje množine ameriških trt proti plačilu (zastonj se ne bo nič delilo!) in sicer:

1. 500.000 cepljenk vrsti: Isške graševine, belega burgundca, silvanca, šipona tramineca, male graševine, muškateleca, muškateleca, žlehtnine in tičnika (Wildbacher), cepljenih na riparijo Portalis, solonis, rupestris du Lot (montikolo), rupestris Goethe Nr. 9 ter na križanke 101¹⁴.
2. 250.000 korenjakov zgoraj imenovanih ameriških podlog; ravnotako
3. 2.000.000 ključice zgoraj imenovanih ameriških podlog.

Cena trtam je sledeča:

- I. cepljenke: za premožne posestnike 180 kron, za vse druge 120 kron 1000 komadov;
- II. korenjaki: za premožne posestnike 24 kron, za vse druge 16 kron 1000 komadov;
- III. ključice stanejo 10 kron 1000 komadov.

Naročila na te trte naj se pošiljajo ali naravnost podpisane deželni odboru, ali pa potom občinskega predstojnika; sprejmeta se bodo samo do 15. decembra t. l.

Trte dobe le štajerski posestniki; zatoraj morajo vse stranke, brez izjeme, doprinesiti potrdilo občinskega predstojnika, da imajo vinograde v štajerski; trgovci s trtami so izključeni.

Cene veljajo na licu mesta, kjer so se trte odkazale in se morajo pri prevzetju izplačati. Če se trte dopošljejo po železnici, se dotični znesek povzame, vstevši tudi stroške za zavoj in dovoz. Zavoj in dovoz se zaračunata po lastni ceni.

Pri vsakem naročilu je navesti: 1. ime, bivališče in stan naročnika; 2. davčno občino v kateri se nahaja vinograd; 3. zaželjeno sorto; 4. zadnjo pošto.

Če naroči ena stranka več ko 1500 cepljenk, 3000 korenjakov ali 5000 ključic, si pridržijo deželni odbor pravico, da ji dodeli manjšo množino trt; ravnal se bo po številu priglasenih naročil.

V slučaju da je naročena vrsta že pošla, se nadomesti ista z drugo. Priporoča se toraj, da se pri naročilu navede tudi sorta, katero bi želel naročnik v nadomestilo.

Vsak naročnik dobil bo najkasneje do 15. januarja 1916 obvestilo v katerem nasadu, koliko in katere vrste trt se mu je dodelilo. Naročnik je obvezan nakazane trte prevzeti; le v slučaju, če so se mu nadomestile naročene sorte z drugimi, se mu dovoli da nakaznico vrne. Storit pa mora to nemudoma, čim dobi obvestilo, ker bi drugače moral trte prevzeti.

Če le mogoče naj pride naročnik sam po trte. Če se mu pošljejo po železnici, naj jih pa pregleda kakor hitro prispeje. Morebitne pritožbe in ugovore se mora naznaniti nemudoma vodstvu dotične trsnice, ker se na zakasnele ne bo oziralo.

Gradec, v oktobru 1915.

Od Staj. deželnega odbora.

692

Ako naročite

in to nemudoma storite,

I srečko avstrijskega Rudečega križa

I srečko ogrskega Rudečega križa

I srečko budim-poštanske bazilike

I dobitni list 3% zemij. srečk iz l. 1880

I dobitni list 4% ogrske bip srečk iz l. 1884

Mesečni obrok
za vseh pet
srečk ozir.
dobitnih listov
samo 5 krom

12 žrebanj vsako leto, glavni dobitki 630.000 K

Dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku do

4000 frankov popolnoma zastonj.

Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno

Srečkovno zastorstvo 15. Ljubljana.

Nova pošiljatev vina

iz Bola (otok Brač) je došla dne 13. okt.

kljub velikim težavam v dobrem stanu v Maribor. Cenjeno občinstvo, naj blagovoli vzeti to na znanje, da se podpisana tvrdka nahaja v prijetnem položaju, da lahko prevzame zopet večje pošiljatev, dokler bo namreč zaloga zadostovala.

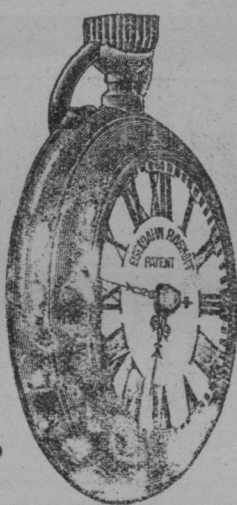
Vino se radi dobre kakovosti toplo priporoča posebno ljudem, ki so slabokrvni in ki so na potu okrevanja. Za izvor in pristnost vina prevzame tvrdka vsako jamstvo.

Tvrdka F. Cvitanič-vdova,

vinska trgovina Maribor, Solska ulica št. 5. 659

Edino zastopstvo in glavna zaloga za Avstro-Ogrsko od originalnih armadnih in železničarskih Roskopf-ur 5R.

Jamstvo 3 leta.

Po 14 dnevni poskušnji

se lahko vsaka ura proti popolni svoti zopet zamenja, teraj ni nobene rizike, ampak se lahko vsak sam prepriča o teh izbornih urah. Prednosti teh ur: Prava železničarska Roskopf-ura se je, ne dolgo tega, nalašč za železnične in štrpacske službe z nova konstrukcijo zboljšala, dobila precizijski tek, posebej močne asi, kolese se vse vrte v kamenih. Ura teče 32 ur in ide točno na pol minute, če tudi ura leži, visi ali se nosi v žepu. Ura je zavarovana proti preveliki napetosti porosa, oblače je iz čistega nikla ter je zavarovano še z ena plaščem za varstvo zoper prah ter se vsi pokrovi strogo in natančno zapirajo. Po dobri preizkušnji se se te ure radi nizke cene in vendar dobrega teka uradno upeljale pri armadi in različnih železnicah. Presim Vas torej, da te ure ne zamenjate z drugimi sličnimi urami, kipeg dobijo v trgovinah. — Vsak si naj brez nevarnosti, da bi trpel kako škodo, naroči moje cene ure. — Velik cenik popolnoma zastonj.

A. RIFFMANN, Maribor ob Dravi št. 8, največja tovarniška zaloga ur, srebrnice in zlatnine, razpočilja v vse dežele. — Specialist za beljše ure

Dr. M. Podlesnik,

okrožni zdravnik v Velenju, naznanja, da se je vrnil iz vojaške službe in da zopet ordinuje vsaki dan od 8 do 11. in od 2. do 3. ure. 699

ZAHVALA.

Spoštovanemu skladu za vdove, sirote celokupne oborožene sile, oddelek »vojno zavarovanje«, zastopstvo za okraj Maribor okolica.

Danes se mi je po voditelju okrajnega urada v Mariboru sklada za vdove in sirote, g. Ivanu Vesenjaku, Nagyjeva ulica št. 8. (pisarna v uradnem poslopiju c. kr. okrajnega glavarstva, II. nadstropje št. 14.) izplačala svota po K 1000.—, za katero je bil moj mož Pavel Horvat, kateri je na neki bolezn, dobljeni na vojski, v ljubljanski bolnišnici umrl, zavarovan.

Ker sem za to vojno zavarovanje plačala samo 5 K in sem zavarovano svoto kljub temu dobila brez pridržka izplačano, se torej uresničuje obljuba v tozadavnem oklicu, da se tudi po najmanjšem naplačilu, tudi po prvem dnevu, popolnoma zavarovalna svota izplača.

Tudi hitrost, ker se je zavarovalna svota izplačala, ne da bi za isto zahtevalo več kot čisto navadni izkaz, da je mož umrl, me navdaja z začudenjem na to res blagodejno delujoče podjetje.

Naj bi vse žene, kojih možje so na bojišču, pristopile k temu zavodu in dale svoje zavarovati.

Vam pa izrekam odkritosrečno zahvalo.

Maribor, dne 20. novembra 1915.

Katarina Horvat.

Sv. Nikolaj pri Mariboru

701

Vinograd na prodaj!

V ormoško-ljutomerskih goricah je na prodaj majhen vinograd z lepo gosposko in viničarsko hišo, s sadonosnikom in z njivo. Vprašanja pod Poštno-ležeče 51, Središče. 699

Oljate in petrolejeve sode

kupi za najvišje cene
tovarna za olje M. Elfer, Dunaj
XI. Simmeringerrände 86. (Siebente Haider-
querstrasse) Telefon 99368. 696

Manufakturno trgovino J. FAULAND v Ptujju se najbolj priporoča.

Schicht-Perilo — Bojno-Perilo.

Cenejši in najboljši način pranja:

Zamoči perilo nekoliko ura ali preko noči s pralnim praškom „Ženska hvala“. Peri tedaj daljše kakor običajno. Samo malo mila — najboljšje Schichtovo milo znamka »Jelen« — se je potrebno, da se najlepše perilo dobi.

Priščedjuje posel, čas, denar in milo.

Onimol je najboljšje sredstvo za čiščenje rok, v kuhinji in v hiši.

Dobiva se povsodi!

Dobiva se povsodi! 708

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilna vloga po

4 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojila

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradno ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure depoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.